

INFORMAČNÍ
SERVIS

svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
26. ROČNÍK
ČÍSLO 5/2018

<http://www.smocr.cz>

XVI. MIMOŘÁDNÝ SNĚM

Na Hradě
byli oceněni
**NEJLEPŠÍ
STAROSTOVÉ
2014–18**

Zveme vás na
**XXI. finanční
konferenci**

Efektivní a transparentní nákup energií ve veřejné správě

Aneb kde, kdy a jak nakupovat energie

Veřejní zadavatelé využívají při nákupu elektřiny a zemního plynu postupy dle zákona č. 134/2016 Sb. O zadávání veřejných zakázek. Tato právní norma nabízí širokou škálu možností spočívajících ve využití jak tradičního otevřeného zadávacího řízení, tak v poslední době stále populárnějších elektronických prostředků, z nichž jako administrativně nejjednodušší a nejflexibilnější vychází nákup energií prostřednictvím komoditní burzy. Tato forma nákupu splňuje všechna kritéria veřejného výběrového řízení.

Power Exchange Central Europe (PXE) je komoditní burzou, která nabízí od roku 2014 konečným zákazníkům aukce elektrické energie a zemního plynu. Služba je určena pro kohokoli, kdo má zájem si tímto způsobem obstarat energie. Nejvýznamnějšími odběrateli, využívajícími k nákupu komodit aukcí na PXE, jsou ministerstva, kraje, města, obce, nemocnice, školy, příspěvkové organizace a další instituce státní správy, které podléhají režimu veřejných zakázek.

Jednoduchost, rychlost a transparentnost burzovního nákupu způsobila, že touto moderní cestou pořizují energie všechna ministerstva, většina krajů, velkých i menších měst a řada dalších subjektů veřejné správy, která spadá do režimu veřejných zakázek. Podobně jako došlo ke změně ve způsobu formy výběrového řízení (veřejné zakázky), tak v poslední době dochází i ke změně v přístupu k podobě vysoutěžené ceny. Tradiční a dlouhá léta jediný možný způsob stanovení ceny za komoditu byla fixní cena. Ta je však v současné době nahrazována koeficientem postupného nákupu a finální cena dodávky energií je stanovována až následně dle tržního vývoje a vzorce pro výpočet ceny. Vždy je však cena komodity známa před začátkem daného dodávkového období. Tento způsob stanovení ceny má v soukromém sektoru již více než desetiletou tradici, ale v rámci veřejných zakázek se výrazněji začal rozšiřovat až s nástupem komoditní burzy PXE do segmentu pro koncové odběratele v roce 2014. Burza PXE již od samého začátku obchodování nabízela odběratelům výběr mezi fixní cenou a cenou stanovenou postupným nákupem. Vzhledem k tomu, že pro většinu odběratelů se stále jedná o nevyzkoušenou novinku, zkusme si popsat, jak vlastně samotný postupný nákup funguje a v čem se liší proti klasické metodě fixní ceny.

V čem spočívá rozdíl v jednotlivých variantách stanovení ceny?

Pořízení energií za fixní cenu nebudeme podrobně popisovat. Jedná se o výběr dodavatele ve stanovený den a tržní ceny v tento den D jsou podkladem pro nabídky jednotlivých dodavatelů. Odběratel může mít štěstí a tržní cena je v tento den nízká, ale naopak se vystavuje riziku, že ceny v daný den nejsou příznivé, a to se samozřejmě promítá do nabídek dodavatelů. Okamžik načasování soutěže hraje v tomto případě podstatnou roli pro stanovení cen energií na následující období.

Pořízení energií formou postupného nákupu se ve fázi výběrového řízení (aukce) nijak zásadně neliší od první varianty a neklade na odběratele žádné nároky.

Pouze je nutné před samotnou soutěží určit, jakým způsobem a v kolika krocích bude počítána výsledná smluvní cena dodávky. Soutěž mezi dodavateli se následně odehrává nikoli o nejnižší cenu, ale o nejnižší hodnotu koeficientu. S vítězným dodavatelem je uzavřena smlouva a následně realizovány postupné nákupy, resp. přesněji řečeno postupné fixování ceny. Hlavní výhodou této metody je rozložení okamžiku stanovení ceny nikoli do jednoho dne, ale do delšího časového horizontu, čímž dochází k diverzifikaci rizika nevhodného načasování nákupu. Počet fixací je zvolen podle přání odběratele, přičemž je třeba zohlednit poptávaný objem. Burzovní dohodce, který je v případě burzy PXE jejím zaměstnancem, je připraven pomoci odběratelům jak s nastavením optimálního počtu fixačních kroků, tak s přípravou celé poptávky v elektronickém burzovním systému PARC.

Koeficient postupného nákupu

Co si vlastně představit pod pojmem koeficient postupného nákupu? Jedná se o číselný údaj, přičemž koeficient může mít podobu násobící nebo přičítací (aditivní, někdy též uváděno jako obchodní rozpětí či marže). Násobící koeficient např. 1,057 nám tedy udává, že výsledná cena bude o 5,7 % vyšší, než je cena podkladového produktu. Naproti tomu přičítací (aditivní) koeficient např. 77 Kč/MWh nám udává, že výsledná cena bude o zmíněných 77 Kč vyšší než hodnota podkladového produktu. Jako podkladový produkt je zpravidla používán standardizovaný burzovní produkt ročního pásma dodávky obchodovaný na PXE – např. F PXE CZ BL CAL-19 pro stanovení ceny dodávky na rok 2019.

Okamžik fixace a stanovení ceny při postupném nákupu

Odběratel má možnost sledovat ceny jednotlivých standardizovaných velkoobchodních produktů jak na internetu (www.pxe.cz/On-Line/Futures/), tak případně pomocí mobilní aplikace mPXE. Je tedy schopen kdykoli si sám zjistit cenu jednotlivého fixačního kroku. Vzhledem k tomu, že se elektřina i plyn na burze obchodují v eurech, probíhá přepočítání do českých korun dle kurzu ČNB pro daný den. Výsledná cena je dána váženým průměrem všech jednotlivých fixačních kroků a je známa ihned po posledním fixačním kroku. Vždy je to tedy dříve, než započne dodávka pro dané období. Důležitým faktorem je zde schopnost odběratele věnovat určitý čas sledování trhu, jisté know-how a aktivní přístup včetně rozhodovacích kompetencí.

Postupný nákup metodou průměrování

Výhodou této metody je stanovení období, ve kterém dochází k fixaci ceny, do co nejdelšího časového intervalu (může být klidně delší než jeden rok), přičemž není vyžadován aktivní přístup a sledování trhu ze strany odběratele. Pro výpočet finální ceny se bere v úvahu tržní cena z každého obchodního dne daného období a výsledkem je nákup za cenu dlouhodobého tržního průměru. Tato metoda vám nezajistí nákup za nejnižší cenu, ale současně eliminuje riziko nákupu za ceny na vrcholu či blízko něj. Domníváme se, že se jedná o metodu, která je vhodná pro odběratele z veřejného sektoru, kteří si diverzifikují cenové riziko do mnoha obchodních dnů, a současně na ně nejsou kladeny nároky na každodenní sledování trhu a složité rozhodovací mechanismy.

Více informací o nákupu energií prostřednictvím komoditní burzy najdete na www.pxeaukce.cz

Blahopřeji Vám k úspěchu ve volbách a zvu Vás na další CFK

Milé paní starostky,
milí páni starostové,

gratuluji Vám ke zvolení a přeji Vám hodně zdraví, energie a dobrých rozhodnutí. Starostovské poslání je neskutečně krásné a inspirativní, ale stejně tak náročné a zodpovědné. Jsme vojáky veřejné správy v první linii. Nemůžeme se schovat za hradby a příkopy, nemáme k sobě na pomoc baterii právníků a poradců. Problémy musíme řešit, jinak by nás z radnic vypráskali bičem velmi rychle. Tato fakta si musí uvědomit především v Praze ve „Strakovce“ a v Parlamentu. Starosta je srdcař. A těch srdcí má hned několik. To proto, aby mohl udýchat a zvládnout všechnu tu náročnou práci a úkoly, které se na jeho bedra valí. A stejně tak je to člověk mnoha pozitivních vlastností. V první řadě empatický. Vítá nové občanky, ale také doprovází na poslední cestě ty, jejichž život se završil. Musí být dostatečně odvážný, když zrovna například odchytává zatoulané psy. Dneska už je starosta mnohdy také pošťák, hospodský či provozovatel potravin. Mnozí to berou jako samozřejmost, vždyť je to starosta, tak ať se stará. Ale to je špatný názor. Nebráníme se vykonávat i další činnosti, ale musíme je mít zaplacené a především k nim musí být vytvořeny adekvátní podmínky ze strany orgánů státu. Neustálé vysvětlování, přesvědčování a rozumný tlak je cesta, jak udržet nezávislost a svrchovanost obcí a měst naší země.

Svaz měst a obcí vyvíjí každodenně aktivitu směrem k vládě, poslancům, senátorům i hejtmanům. Jsme hrází před byrokratickými povodněmi i brněním před legislativními výstřelky, které nejsou ku pomoci, ale jen naši práci brzdí. Musíme být ještě aktivnější a náš názor musí být jasně slyšet. To se nám bude dařit, pokud Svaz bude silný. Předpokladem toho je Vaše aktivita a vzájemná sounáležitost. Děkuji za Vaše členství, aktivitu, názory, podněty i podporu. Někdy je mi vyčítáno, že jsme málo teatrální, nestávkujeme a neděláme razantní prohlášení. Snažím se svoji práci předsedy vykonávat stejně jako poslání

starosty. Na radnici také nemáme čas na zbytečné hádky a divadlo. Základem úspěchu je korektní jednání, pokud to selže, pak nastoupí další „možnosti“ přesvědčování. Vždy ale upřednostňuji partnerský přístup, který doposud slavil úspěch. Ať už to bylo v otázce valorizace příspěvku na státní správu, změnu rozpočtového určení, v agendě matrik, střetu zájmů nebo teď naposled v solidním kompromisu s ministrem dopravy stran (ne)zpoplatnění 900 kilometrů silnic prvních tříd.

Debata musí probíhat nejen se zákonodárci, ale také mezi námi samotnými. Zvu Vás proto na Celostátní finanční konferenci, která proběhne 6. a 7. prosince 2018 v Clarion Congress Hotel Prague. Aktuální program naleznete také na svazových stránkách www.smocr.cz. Právě z diskuze vyvěrají podněty, které využíváme v naší práci, v argumentaci s představiteli ministerstev a dalších ústředních orgánů. Těším se na Vás. Milé paní starostky a páni starostové, přeji Vám hodně zdraví a mnoho moudrých rozhodnutí.

Mgr. František Lukl, MPA
předseda Svazu měst a obcí ČR

Krátké zprávy	4
Vyřeší novela správního řádu systémovou podjatost?	7
XVI. mimořádný sněm Svazu	8
Pověřenci obcí na startovní čáře	18
Mimořádné odměňování zastupitelů	19
Elektronizace veřejných zakázek stále vyvolává řadu dotazů	21
Připomínkujeme	23
Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu	24
Zeptali jste se	25
V Královéhradeckém kraji budují „Chytrý region“	26
Projekty	28
Fotogalerie	30
Zakarpátí je zemí zaslíbenou turismu	32
Z jednání orgánů Svazu	33
Nejlepší starosta 2014–2018	34
Architekt obci	40
Dolní Němčí – Vesnice roku 2018	42
Náš evropský projekt	42
Zveme vás na XXI. ročník celostátní finanční konference	43

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR, pobočný spolek.
Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4,
tel.: 739 069 673, e-mail: zgrajova@smocr.cz.
ID datové schránky: wgn65aa
Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívála.
Uzávěrka tohoto čísla 1. 10. 2018.
MK ČR E 14584

Foto titulní strana:
Stanislav Sojka

Ins

Venkov musí zůstat živým a plnohodnotným místem pro život

14. srpen 2018, Praha

Ministr zemědělství Miroslav Toman a předseda Svazu František Lukl se na společném jednání shodli na založení platformy na pomoc venkovu. Projednali spolupráci a možnost pomoci z resortu zemědělství. Jde především o zajištění služeb, obchodu, zaměstnanosti, celkového rozvoje obcí, obslužnosti a společenského i kulturního zázemí, které budou směřovat k udržení obyvatel na venkově. Důležitá je i péče o krajinu s řešením aktuálních výzev, jako je

sucho či efektivní pozemkové úpravy. Toto téma bylo ostatně také jedním z hlavních bodů programu mimořádného sněmu Svazu. Ministr Toman na jednání s předsedou Svazu konstatoval, že současný venkov

potřebuje motivaci i konkrétní podporu tak, aby lidé měli zájem zde nadále žít, aby zde nacházeli práci, ale i možnost zábavy a trávení volného času. I v dalším programovém období Společné zemědělské politiky bude možnost přispět na rozvoj těchto aktivit z resortu v předpokládané částce 3 až 3,5 miliardy korun a je společným zájmem, aby lidem žijícím na venkově tyto peníze přinesly konkrétní pomoc. Ve shodě tedy vznikl záměr ustanovit takovou platformu, která určí aktuální priority a zároveň systémové nástroje. Ty pomohou venkovu k opětovnému získání důstojného místa pro život obyvatel. Platforma vznikne společně s dalšími partnery, například s Ministerstvem pro místní rozvoj a univerzitami. František Lukl k tomu konstatoval: „Svaz měst a obcí bere nabídku ministerstva jako výzvu a je připraven zpracovat harmonogram činností a finančních nároků tak, aby došlo k účinným změnám našeho venkova i krajiny. Za zásadní považují aktuální téma zajištění dostupnosti prodejen a služeb, nabídky zaměstnanosti, ale i koncepční boj se suchem, například prostřednictvím pobídek k výstavbě zádržných rybníků, aby se pomohlo lidem i krajině. Lze využít také již osvědčený nástroj pozemkových úprav nastavený tak, aby v maximální možné míře vyhovoval potřebám obcí a lidí zde žijících.“

Třinec, www.trinecko.cz

Třinec statutárním městem

16. srpen 2018, Praha

Ve Sbírce zákonů byla vyhlášena novela zákona o obcích. Tato novela, která zdárně prošla zákonodárným procesem, byla iniciována zastupitelstvem Moravskoslezského kraje. Na základě novely se město Třinec dnem 31. srpna 2018 zařadilo mezi statutární města a stalo členem Komory statutárních měst Svazu měst a obcí ČR.

Navýšení odměn členů okrskových volebních komisí potvrzeno

23. srpen 2018, Praha

Ve Sbírce zákonů byla publikována vyhláška č. 185/2018 Sb., kterou se mění volební zákony. Jak jsme již avizovali v našem článku v Informačním servisu č. 4 na str. 6, 7, uvedená vyhláška navyšuje odměny členům volebních komisí. Vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. září 2018 a nová výše odměn se tedy uplatnila již při právě proběhlých komunálních volbách a bude platit i pro další. Krátce si tedy shrňme – předsedovi okrskové volební komise přísluší za výkon funkce zvláštní odměna ve výši 2200 Kč, místopředsedovi a zapisovateli okrskové volební komise ve výši 2100 Kč a ostatním členům okrskové volební komise ve výši 1800 Kč. Za výkon funkce v okrskové volební komisi v územně členěném statutárním městě a v hlavním městě Praze se odměna podle věty první zvyšuje o 400 Kč. V případě opakování hlasování se odměna zvyšuje o dalších 400 Kč. Konají-li se volby do zastupitelstev obcí v souběhu s jinými volbami, zvyšuje se odměna člena okrskové volební komise o 400 Kč za každé další volby. Uskutečnil-li se u voleb konaných v souběhu i druhé kolo, zvyšuje se dále odměna za výkon funkce v dalším kole voleb do Senátu předsedovi, místopředsedovi a zapisovateli o 1000 Kč a ostatním členům o 700 Kč.

Kraje a Svaz měst a obcí jednaly s premiérem o zvýšení platů ve veřejné správě

23. srpen 2018, Praha

Růst platů zaměstnanců ve veřejném sektoru je správný a rozhodně s ním souhlasí jak kraje, tak Svaz. Shodně požadují, aby ke zvyšování platů došlo od 1. ledna 2019. Od nového roku totiž budou na nároky spojené s rostoucími platy připraveny krajské rozpočty, i městské, případně obecní, kasy. Stanovisko krajů i Svazu zaznělo na jednání s premiérem Andrejem Babišem za účasti ministryně pro místní rozvoj Kláry Dostálové a zástupců Unie zaměstnavatelských svazů.

Zvyšování platů se týká například zdravotníků, pedagogů, příslušníků bezpečnostních sborů nebo zaměstnanců v sociálních službách a kultuře. Kraje už před časem apeleovaly ve společném prohlášení se Svazem na vládu, aby rozhodnutí o navyšování platů nečinila nahodile, ale aby šlo o systémové kroky. Nečekané navyšování platů totiž v minulosti ve výsledku znamenalo například omezování investic v krajských a městských rozpočtech. Krajům, městům a obcím pak zůstalo méně peněz na opravy silnic, škol, nebo domovů pro seniory. „Růst platů musí být řízený, reálný, předvídatelný a v těsném vztahu nejen se státním rozpočtem, ale i s rozpočty samosprávnými. Nesystémové zvyšování platů zaměstnanců ve veřejných službách a veřejné správě mělo v minulosti významný negativní dopad do rozpočtů územně samosprávných celků, neboť k navyšování docházelo v průběhu rozpočtového roku, kdy již byly schváleny rozpočty ÚSC,“ konstatoval ředitel Kanceláře Svazu Pavel Drahovzal.

Během schůzky se řešila také otázka sociálního bydlení. Premiér Andrej Babiš společně s ministryní Klárou Dostálovou představili koncept dotačního programu pro města a obce, ze kterého budou moci samosprávy získat dotaci na dostupné bydlení. Svaz měst a obcí vnímá pozitivně

představený záměr, kdy zajištění dostupného bydlení by nebylo obcí stanoveno jako povinnost, ale byly by vytvořeny podmínky pro jeho zajištění.

Nejvyšší státní zastupitelství k trestní odpovědnosti právnických osob

24. srpen 2018, Praha

Nejvyšší státní zastupitelství připravilo aktualizovaný materiál „Aplikace § 8 odst. 5 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim“, který je určen státním zástupcům jako praktická pomůcka k zohlednění podstatných okolností při posuzování trestní odpovědnosti právnických osob v působnosti orgánu veřejné žaloby v trestním řízení. Publikace má podobu druhého, upraveného a doplněného vydání, přičemž vychází z původní systematiky. Podstatně zevrubněji jsou rozvedeny pasáže o mantinálech, v nichž se uplatní obecný exkulpační důvod trestní odpovědnosti právnické osoby, včetně posuzování jeho hledisek a opatření. Rozebrána je problematika compliance management systému i na základě mezinárodních zdrojů a zahraničních srovnání. Uvedena jsou důležitá (první) tuzemská rozhodnutí, která byla v mezidobí zaznamenána a která odhalují praktický náhled na akceptovaný či již neakceptovaný přístup k možnostem vyvinění právnické osoby z trestní odpovědnosti prostřednictvím obecného exkulpačního důvodu. Elektronickou verzi dokumentu lze získat na webové stránce Nejvyššího státního zastupitelství www.nsz.cz v sekci Soubory ke stažení.

Odměny členů zastupitelstev se od ledna 2019 zvýší

4. září 2018, Praha

Vláda rozhodla o navýšení odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků. Změna spočívá v navýšení stávající výše odměn o 7 % s účinností od 1. 1. 2019. Ministr vnitra musí vládě předložit legislativní návrh na zvýšení odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků vždy k 1. lednu následujícího roku, pokud se v předminulém roce zvýšila průměrná mzda na počty zaměstnanců o 2,5 procenta a více. Jak jsme vás informovali v INS č. 4, poslalo Ministerstvo vnitra do připomínkového řízení dvě varianty zvýšení platů. Podle první by platy rostly o pět procent, podle druhé o sedm. Svaz

požadoval nárůst o sedm procent. Ministerstvo financí se klonilo k pěti procentům, ale nakonec neuspělo.

Starostové a primátoři budou od ledna 2019 dostávat odměny podle velikosti obce nebo města (bez Prahy) od 39 054 do 111 304 korun hrubého měsíčně, odměna pražského primátora dosáhne 128 878 Kč. Odměny uvolněných členů zastupitelstev dosáhnou příští rok v nejmenších obcích do 300 obyvatel 26 557 korun, v Praze pak 87 637 korun měsíčně.

Pozitivum lze očekávat ve zvýšení motivace a pocitu ocenění náročnosti ve veřejném zájmu vykonávaných funkcí, zejména u uvolněných členů zastupitelstev, kteří dané funkce vykonávají jako své „hlavní zaměstnání.“

Nad tím, že vláda musí rozhodovat o platech v samosprávě, se podívoval premiér Andrej Babiš: „*Je to absurdní systém, kdy vláda rozhoduje o platech zastupitelů.*“

Na základě údajů dostupných od Ministerstva financí o celkových ročních osobních výdajích za členy zastupitelstev územních samosprávných celků, tj. na jejich odměnách a zákonných odvodech pojistného, lze předpokládat zvýšení souhrnných ročních výdajů územních samosprávných celků na odměny členů zastupitelstev velmi přibližným odhadem o 443 mil. Kč, z toho u obcí o 401 mil. Kč a u krajů a hlavního města Prahy o 42 mil. Kč.

Ministr vnitra Jan Hamáček novinářům řekl, že v rozpočtech jednotlivých územních samosprávných celků na zvýšení peníze jsou, není proto třeba krajům a obcím účelově přidávat.

Finanční výdaje, které se v jednotlivých územních samosprávných celcích pojí s odměňováním členů zastupitelstva příslušného územního samosprávného celku, jsou určovány konkrétními „politickými“ rozhodnutími zastupitelstva toho kterého územního samosprávného celku – o počtu a druhu uvolněných funkcí, o ustavení rady, o počtu výborů a komisí, o výši a kumulaci odměn za výkon funkce neuvolněných členů zastupitelstva atd. Podstatná z hlediska finančních dopadů je skutečnost, že právní úprava řeší nárokově odměnu za výkon funkce jen pro uvolněné členy zastupitelstev. Pro neuvolněné členy zastupitelstev (s výjimkou starosty) právní úprava stanovuje jen maximální výši měsíčních odměn. Rozhodnutí o tom, zda budou odměny neuvolněným členům poskytovány a v jaké výši, je vyhrazeno zastupitelstvu daného územního samosprávného celku, stejně jako stanovení počtu a funkcí, pro které budou zastupitelé uvolněni.

Vláda schválila novelu narovnávací trh s krátkodobým ubytováním

12. září 2018, Praha

Vláda schválila Ministerstvem financí předloženou novelu zákona o místních poplatcích, která reaguje na dynamický rozvoj sdílené ekonomiky a nastavuje rovná pravidla pro trh s krátkodobým ubytováním. O tomto záměru ministerstev financí a pro místní rozvoj jsme informovali již v INS č. 3. Novela nahrazuje stávající poplatky z ubytovací kapacity a za lázeňský nebo rekreační pobyt jediným poplatkem z pobytu, jemuž bude podléhat krátkodobý pobyt bez ohledu na to, kde je poskytnut nebo jaký má účel. Rozšiřuje tak okruh ubytovacích zařízení, které podléhají výběru místního poplatku.

Sloučením obou stávajících poplatků do jednoho se dále nastaví stejné podmínky i pro samotné obce. V současné době může většina obcí vybírat jen poplatek z ubytovací kapacity, zatímco oba poplatky mají zavedeny jen ty, které jsou lázeňským místem nebo atraktivním turistickým cílem. Nový poplatek z pobytu bude moci vybírat jakákoliv obec bez ohledu na to, zda se jedná o pobyt v lázeňských místech nebo v místech soustředěného turistického ruchu. Poplatek si může každá obec bez rozdílu nastavit podle svých potřeb, nejvýše však na úroveň maximální sazby. Maximální sazba bude po nabytí účinnosti novely od 1. ledna 2020 činit 21 Kč za den, od následujícího roku bude její výše 50 Kč za den.

Na odkladu novely zákona o DPH se domluvili zástupci Svazu měst a obcí, Asociace krajů a Ministerstva financí

14. září 2018, Praha

Na společném jednání se představitelé Svazu měst a obcí, Asociace krajů a Ministerstva financí shodli, že návrh novely zákona o DPH, který je zařazen na jednání Poslanecké sněmovny, velmi zatíží veřejné rozpočty. Pouze v oblasti dopravní obslužnosti se dopad zákona na rozpočty územně samosprávných celků odhadoval na přibližně 6 mld. Kč každý rok. S negativními dopady by obce, pokud by zákon prošel v nezměněné podobě, musely počítat i v oblasti výchovně vzdělávací, v sociálních službách, kultuře, sportu apod. Tato skutečnost by byla důsledkem změny definice dotace k ceně. Tou se rozumí dotace, která má z pohledu DPH charakter úplaty, a pokud je to dotace vázající se

k plnění, ze kterého se odvádí daň, musí se z takové dotace daň odvést. Takto definované formulace by mohla dopadat na mnohem větší množinu případů, než je tomu v současnosti. Z jednání vyplynulo, že předsedkyně Asociace krajů Jana Mračková Vildumetzová jako poslankyně předloží ve sněmovně pozměňovací návrh zákona, jehož cílem bude odstranění předmětné formulace. Díky tomu nebudou rozpočty obcí a krajů zatíženy vlivem nové právní úpravy. Ministryně financí Alena Schillerová novelu zákona předloží znovu, jakmile dojde k vytvoření metodiky ministerstva pro nastavení smluv, jež uzavírají obce, města a kraje například s dopravci.

Modernizace státní správy

20. září 2018, Praha

Spotřebitelské fórum uspořádalo setkání odborníků na téma Modernizace státní správy. Územní samosprávu na setkání zastupoval Svaz měst a obcí. Za státní správu byli přítomni zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, Generálního ředitelství cel, Finanční správy, Ministerstva vnitra a Ministerstva průmyslu a obchodu. Zástupci společnosti MasterCard vystupovali

za soukromý sektor. Neziskové organizace zastupovalo Sdružení českých spotřebitelů. Předmětem jednání byla postupná elektronizace a digitalizace veřejné správy. Představen byl zejména aktuální stav elektronizace a digitalizace na jednotlivých úřadech, směr dalšího vývoje a konkrétní příklady „best practise“. Všichni zúčastnění pozitivně hodnotili zejména Informační koncepci České republiky – Digitální Česko. Dle této koncepce je digitální infrastruktura veřejné správy komplexní soubor metod, nástrojů, služeb, programového, technického vybavení a jimi realizovaných informačních systémů a elektronických aplikací, jejichž prostřednictvím lze poskytovat efektivní on-line služby, a to pro klienty, pro úředníky i pro připojení zařízení v internetu věcí. Posláním eGovernmentu je pro klienty veřejné správy, co nejjednodušším a nejefektivnějším způsobem poskytovat (externí) on-line služby, které jim usnadňují jak dosažení jejich práv a nároků, tak splnění jejich povinností a závazků ze vztahu k veřejné správě. V této souvislosti byly podrobně diskutovány problémy provázející elektronizaci a digitalizaci veřejné správy. Zásadním problémem na cestě rozvoje elektronizace a digitalizace veřejné správy je mimo jiné nedostatečné pokrytí sig-

nálem v potřebné kvalitě, nepřívětivá legislativa a složitý legislativní proces, komplikovaný proces zadávání veřejných zakázek v oblasti IT, nedostatečná informovanost občanů o nových způsobech komunikace a samozřejmě nedostatek finančních a personálních zdrojů. Nezbytná je rovněž pozitivní mediální komunikace v oblasti elektronizace a digitalizace. Spotřebitelské fórum, jako pořadatel setkání, vyzvalo účastníky k medializaci příkladů „dobré praxe“. Pokud se v oblasti elektronizace a digitalizace úřadům nové postupy a technologie osvědčily, je možné je šířit i prostřednictvím mediálních zdrojů. Nezbytná je rovněž pozitivní mediální komunikace v oblasti elektronizace a digitalizace. Spotřebitelské fórum, jako pořadatel setkání, vyzvalo účastníky k medializaci příkladů „dobré praxe“. Pokud se v oblasti elektronizace a digitalizace úřadům nové postupy a technologie osvědčily, je možné je šířit i prostřednictvím mediálních zdrojů.

Svaz se domnívá, že nelze prosazovat změnu legislativní úpravy pouze na základě marginálního počtu případů, kdy je vybrán jiný uchazeč na pozici ředitele, než jaký je stanoven jako první konkursní komisí. „Nelze zasahovat do pravomocí zřizovatelů škol při výběru ředitelů škol. Zřizovatelé mají odpovědnost za chod škol, proto by měli mít i pravomoc si ředitele školy vybrat,“ uvedl předseda Svazu František Lukl. Svaz nedoporučuje jakoukoliv změnu legislativní úpravy v této oblasti a nadále požaduje, i s ohledem na výsledky zprávy České školní inspekce, zachovat možnost pro zřizovatele školy, aby mohl vybrat i uchazeče, který nebyl doporučen konkursní komisí jako první v pořadí.

INZERCE

VÝZKUMNÝ A ŠLECHTITELSKÝ ÚSTAV
OVOCNÁŘSKÝ HOLOVOUSY s.r.o.

tel.: +420 491 848 205

e-mail: info@vsuo.cz

Holovousy 129, 508 01 Holovousy

vsuo.cz

Nabízíme zpracování návrhů výsadby ovocných sadů a stromořadí zejména:

- návrhy možných variant výsadby ovocného sadu a stromořadí z krajových, historických i současných odrůd ovocných druhů
- návrhy specializovaných výsadeb z ovocných druhů dle požadavků investora (např. jedlý sad, sad s protierozními prvky, ozelenění dětských hřišť atp.)
- návrhy následné péče a ochranných opatření po založení výsadby (ochrana proti zvěři, vandalismu atp.)
- návrhy dalších nutných opatření a posouzení vlivů na okolní infrastrukturu
- návrhy rozpočtů na realizaci výsadeb

Vyřeší novela správního řádu systémovou podjatost?

Dne 16. srpna 2018 byl ve Sbírce zákonů publikován zákon č. 176/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Zákon nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 2018. Tímto krokem zakončila svoji krkolomnou cestu legislativním procesem zákonodárná iniciativa Zastupitelstva Pardubického kraje. Cílem přijaté úpravy je výrazný pokles počtu námitek podjatosti, zejména námitek systémové podjatosti, což povede k efektivnějšímu a rychlejšímu rozhodování správních orgánů.

Podle § 14 odst. 1 správního řádu je každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.

Citované ustanovení má zajistit, aby pravomoci správních orgánů vykonávaly nestranné osoby. Právní úprava vychází z toho, že úřední osoby nemají mít na vyřízení věci jiný zájem než ten, aby postupovaly zákonně, věcně správně a efektivně. Z výkonu pravomoci tak může být v souladu s tímto ustanovením vyloučena osoba, u níž existuje důvodný předpoklad, že s ohledem na její nežádoucí vztah k věci lze o její nepodjatosti pochybovat. Problematika systémové podjatosti je problémem zejména od přijetí usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z roku 2012 (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 11. 2012, 1 As 89/2010–119). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „rozhoduje-li orgán územního samosprávného celku ve správním řízení ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, je důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby dle § 14 odst. 1, správního řádu, její zaměstnanecký poměr k územnímu samosprávnému celku tehdy, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.“

Podle dosavadní judikatury se tak systémovou podjatostí rozumí situace, kdy musí být z rozhodování určité věci vyloučeny všechny úřední osoby příslušného správního orgánu, včetně osoby stojící v čele úřadu, protože je překročena kritická míra systémového rizika podjatosti. V důsledku jejich zaměstnaneckého poměru k subjektu veřejné správy, který má k projednávané věci vztah, existuje reálné riziko, že jejich postoj k věci mohl být ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.

Za systémové riziko podjatosti je pak dle Nejvyššího správního soudu nutno považovat situaci, kdy důvody k podezření z možné systémové podjatosti mohou být například jevy v politické či mediální sféře. Zejména pokud tyto jevy předcházejí příslušnému správnímu řízení nebo je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Současně záleží na povaze a podstatě rozhodované věci, její kontroverznosti či politickému významu. Na druhé straně však dle rozšířeného senátu zpravidla nebude pro překročení kritické míry „systémového rizika podjatosti“ rozhodující samotný fakt, že rozhodnutí orgánu územního samosprávného celku bude mít dopad na tento celek.

Dosavadní právní úprava ve správním řádu opomíjela bližší úpravu systémové podjatosti. Tato skutečnost měla významný vliv na praxi správních orgánů. Jednotlivé úřední osoby často nedokáží zhodnotit, zda v určitém případě došlo či nedošlo k překročení výše zmíněné kritické míry systémového rizika podjatosti. Nevědí, v jakých případech mají námítce systémové podjatosti vyhovět. Správní orgány tak musí o každé námítce systémové podjatosti rozhodovat ad hoc podle konkrétních okolností případu, a proto nejsou jednotlivá rozhodnutí pro další praxi vždy upotřebitelná.

Navrhovaná právní úprava řeší systémovou podjatost tak, že negativně vymezuje podmínky, při nichž může dojít k vyloučení úřední osoby ze všech úkonů v řízení; úřední osoba nebude moci být vyloučena, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku. V České republice máme spojený model územní veřejné správy. Obce a kraje vykonávají samostatnou a přenesenou působnost, a proto se také předpokládá, že k takovýmto situacím může docházet. Nová úprava jasně říká, že nesmí být vyvolána pochybnost

o nepodjatosti jenom kvůli tomuto danému poměru. Důvodným předpokladem pro pochyby o nepodjatosti nemůže být ničím nepodložená obava, že v důsledku zaměstnaneckého poměru by mohl být postoj úřední osoby k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky. Protože se tento důvod v námitkách systémové podjatosti objevuje nejčastěji, bylo nezbytné upravit zákon tak, aby tento institut nebyl častým důvodem vzniku procesních obstrukcí, jako je tomu dosud.

Existují-li reálné důvody k domněnce, že zde může být nežádoucí vztah rozhodující osoby k projednávané věci či k účastníkům řízení, resp. jejich zástupcům, mělo by být posouzeno riziko podjatosti. Jedná se o vztah, který vyvolává pochybnost o objektivitě projednávání a rozhodování věci, jenž by mohl negativně ovlivnit postoj úřední osoby k výkonu jí svěřené pravomoci. Reálným důvodem není pracovněprávní nebo obdobný poměr ke státu nebo územně samosprávnému celku.

Nestrannost úředníků znamená nikoliv nezávislost, ale schopnost nezaujatě a objektivně přistupovat k plnění úředních činností. Jinými slovy postupovat zákonným způsobem, nikomu nestrannit, hodnotit zjištěné zájmy projevené zákony předvídaným způsobem v konkrétní věci a hledat a nalézt veřejný zájem.

Účastníci řízení úřední osobu často považují za podjatou z důvodu jejího vztahu k věci, který spatřují v jejím služebním poměru, příp. pracovněprávním nebo obdobným vztahu ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku, jehož správní orgán je orgánem příslušným k vedení řízení, ve spojení se zájmem tohoto subjektu na výsledku řízení. Účastníci řízení tak namítají (systémovou) podjatost všech úředních osob tohoto orgánu. Navrhovaná právní úprava se proto snaží reagovat na stávající judikaturu. Důsledkem přijetí navrhované úpravy by měl být výrazný pokles počtu zejména účelových námitek podjatosti (námitek systémové podjatosti), což povede k efektivnějšímu a rychlejšímu rozhodování správních orgánů, které je v zájmu všech zúčastněných osob. Závěrem nezbývá než doufat, že smysl a účel nové právní úpravy bude naplněn.

Mgr. Ivona Mottlová
legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu

Činnost Svazu ve prospěch samospráv je pro nás důležitá, vyplynulo z jednání starostů na mimořádném sněmu Svazu

Dne 7. září 2018 se v Praze konal mimořádný sněm Svazu. Celkově v pořadí již šestnáctý. Důvody k jeho svolání ještě před komunálními volbami byly v podstatě tři. Jednak přijetí pozice k rozvoji služeb, zejména na venkově, dále potvrzení stanoviska Svazu ke kohezní politice a úprava členských příspěvků. Svazové aktivity se totiž stále rozrůstají, Svaz se snaží reagovat a usměrňovat nové a nové povinnosti, které na města a obce přicházejí ze strany státu. Nutné je věnovat se i přípravě na budoucí čerpání dotací z Evropské unie, protože ani v dalším programovém období nepůjde o peníze zanedbatelné, byť o něco menší. Pozvání na tento Sněm přijala i řada významných osobností.

Činnost Svazu jak na národním, tak i zahraničním poli starostové měst a obcí oceňují, což potvrdil už samotný fakt, že na jednodenní mimořádný Sněm, který se konal ve Španělském sále Pražského hradu, přijelo téměř pět set zástupců členských obcí. Počet hlasů, které měli i od svých kolegů, dosáhl čísla 1537, což je 56,32 %.

XVI. sněm Svazu zahájil jeho předseda František Lukl. Po uvítání všech vzácných hostů, a především pak členů Svazu, starostek a starostů, upozornil na historické místo, kde se mimořádný Sněm koná. „Je víc než symbolické, že se setkáváme právě na tomto historickém místě. Hrad je nejenom pomyslným vrcholem Prahy, ale také střešou veřejné správy. A každý, kdo již někdy něco stavěl a nebyla to pouze psí bouda, ví, že se dům staví právě od základů a ne od střechy. Chceme-li mít bezpečné místo pro život, kde sálá teplo domova, je nutné si dát na základech opravdu záležet.“

Můžeme mít sebedokonalejší kamerový systém, vybavení podle posledních trendů či nejlepší technologie, ale bez pevných základů nám toto sice dobře z venku vypadající pozlátko stejně spadne na hlavu. A co je základem veřejné správy naší země? Jsou jimi přece právě obce a města, subjekty, na které se mohou ty vyšší patra zatím stále ještě spolehnout.“

V další části svého projevu požádal přítomné členy vlády a zákonodárce, aby při rozhodování o dalších povinnostech, které chtějí na samosprávu přenést, si uvědomili, že obce spravují slušní a zodpovědní lidé. Také proto jsou obce a města nejlépe hospodařujícími subjekty veřejné správy. A František Lukl pokračoval: „Chováme se jako v rodině a šetříme peníze na časy horší. Proč? Neboť města a obce jsou spravovány zodpovědnými lidmi, osobnostmi, které toto poslání nevykonávají pro odměnu, ale protože milují obce, kde žijí, a dělají vše pro jejich rozvoj.“

Předseda Svazu také upozornil na to, že ze starostů a starostek se pomalu stávají provozovatelé pošt, hospod, odchyťávají zaběhnuté psy, řeší sousedské vztahy, vysvětlují vládní rozhodnutí a odůvodňují zákony, s jejichž vznikem nemají vůbec nic společného, jako je třeba to slavné GDPR. Starostky a starostové jsou těmi vojáky veřejné správy v první linii. Nemohou se schovat za hradby a příkopy, nemají k sobě na pomoc baterii právníků a poradců. Problémy musí řešit okamžitě a osobně, jinak by je z radnic vypráskali bičem velmi rychle.

A opět citujeme: „Mnozí se nyní diví, jak je možné, že ve tolika obcích se ani nepostavila kandidátka a proč tolik starostů odchází z veřejného života. Důvod je nasnadě. Tou střežou nám přátelé začíná trochu zatekat. A kdo by chtěl žít v domě, kde jsou sice dobré základy, ale je tam vlhko. Na hlavu starostek a starostů kape každý týden další povinnost. A zatímco vyplňují tabulky, odpovídají na dotazy kontrolorů, dokladují svůj majetek, sepisují souhlasy pro pořizování fotografií Aničky z mateřské školky, slyší, co dalšího se na něj chystá.“

František Lukl také zmínil, že byť jsou starostové veřejně a mediálně kriminalizováni, tak z celkového objemu kriminality se jedná o zcela zanedbatelný zlomek – pouhé 0,03 %. Tak jaký je důvod pro další kontroly, které jen zvýší byrokratickou zátěž a k větší transparentnosti to nepovede. Pokud se některé naprosto zbytečné a k ničemu nevedoucí kontroly neodstraní, proč přidávat další. Je to nevhodné a pouze důvod k tomu, odradit lidi od kandidatury na starostu.

A další slova předsedy směřovaná k vládě a poslancům: „Chceme-li, aby veřejná správa měla dobrý základ, bez kterého se instituce státu prostě neobejdou, chovejte se k nám prosím jako k partnerům. Mějte starostky a starosty v úctě a především jim důvěřujte. Vždyť vy to umíte, když chcete. Krásným příkladem je pracovní skupina předsedy Vondráčka. S premiérem, když nám hoří matriky, to máme vyřízeno za 5 minut, s ministryní Dostálovou, šéfkou mého niterného rezortu, je to obdobné. S ministrem Hamáčkem ve spolupráci s novým generálním ředitelem Pošty přehodnocujeme ve prospěch starostů projekt pošty Partner. S mým drahým kamarádem ministrem zemědělství Mirkem Tomanem jsme našli shodu ve věcech majetkových i v opatřeních k živoucímu venkovu, s ministrem životního prostředí Brabcem pak konkrétní opatření k otázkám sucha.“

Nechybělo ani poděkování: „Chci poděkovat za řadu dobrých rozhodnutí. Ať už šlo o navýšení podílu na DPH, valorizaci příspěvku na výkon přenesené působnosti, změnu školského zákona či zákona o sociálním bydlení, řadu národních dotačních titulů nebo zjemnění majetkového striptýzu. A mohl bych pokračovat. Tedy nebylo toho málo. Byly to právě ty oblasti, které jste s námi aktivně komunikovali. Kompromis nebylo vždy snadné nalézt, ale nakonec jsme se shodli. Je to jednoznačný důkaz toho, že je třeba spolupracovat. Vrchnostenský přístup se prostě neosvědčil. Vězte, že partnerství nám oběma přinese větší klid na práci.“

Závěrem předseda Svazu poděkoval všem starostkám a starostům, jenom díky jim je Svaz silným soupeřem politické garnituře.

Vaše zodpovědnost je obrovská

Slova z titulku byla slova premiéra **Andreje Babiše**. Podívoval se nad tím, proč navyšování platů pro zastupitele mají řešit na vládě. Samospráva má mít podle jeho názoru mnohem větší kompetence. Dále zmínil to, že pro vyjednávání se samosprávou by pro vládu bylo jednodušší, kdyby měla jednoho partnera, není důvod, proč jich mít více, tedy proč má existovat více svazů či sdružení. Čím ale potěšil starostky a starosty, bylo jeho uznání, že je třeba zjednodušit byrokracii, a ulehčit tak život všem, i občanům a firmám. Nicméně

přiznal, že většina věcí je o penězích, ale podle jeho slov je nutno uznat, že rozpočty obcí se v posledních letech výrazně zvýšily. Premiér Babiš následně uvedl několik čísel. Na konci roku 2013 bylo na účtech obcí

81 miliard korun, na konci roku 2017 to už bylo 147 miliard.

V polovině roku 2018 se tato částka navýšila na 162 miliard. Nárůst v letech 2013 až 2017 tedy činí 30 %, tzn. desítky miliard. Daňové příjmy v rámci rozpočtového určení daní se u obcí do 99 obyvatel zvedly z 10 000 na 13 100 na občana, u obcí s počtem obyvatel mezi dvěma a pěti tisíci z 9 000 na 11 900 a u velkých měst s padesáti až sty tisíci obyvatel z 9 900 na 12 800 korun ročně.

Ne všechny peníze se ale podařilo tzv. přetavit do investic. „Investovat potřebujeme, aby se nevyliďňoval venkov. Potřebujeme

dokončit dopravní infrastrukturu, bydlení a další věci. Z různých důvodů se to však neděje.“ Investice jsou ale velice nutné, jak už bylo řečeno, obce mají na účtech mnohem více peněz, stát pomůže s legislativou, pracovat se bude významně zejména na stavebním zákonu. Lhůta pro výstavbu bytů by se měla zkrátit z deseti let na jeden rok. A nelze se bavit pouze o sociálních bytech, ale o otázce bydlení komplexně. Premiér proto vyzval starosty, aby investovali, aby se města a obce rozvíjely. Závěrem svého projevu pak ještě upozornil na konkrétní projekt „Výstavba“, projekt o dostupném bydlení, který předložila ministryně pro místní rozvoj. Uvedl příklad, že pokud se město rozhodne postavit 50 bytů, stát na 10 sociálních bytů poskytne dotaci ve výši 100 %, zafinancuje tedy pětinu. Investovat je ale třeba i do místních komunikací, parkovišť atd. A vyjednat je samozřejmě nutné také evropské peníze, přestože budou stále menší, protože naší ekonomice se relativně daří. „*Jsmo připraveni spolupracovat, abychom dosáhli ještě větší prosperity ve prospěch našich občanů,*“ zakončil své vystoupení premiér Babiš.

Pro Ministerstvo vnitra jste hlavními partnery k diskusi o rozvoji veřejné správy

O tom ujistil 1. místopředseda vlády a ministr vnitra **Jan Hamáček** všechny přítomné v sále. A hned uvedl další kroky, které

ministerstvo chystá právě v rozvoji místní samosprávy. Již v současné době připravuje koncepci rozvoje veřejné správy po roce 2021, která by měla být vládě předložena na podzim příštího roku, půjde zejména o revizi dostupnosti služeb. Dále poděkoval starostům za jejich práci, kterou činí v rámci přeneseného výkonu státní správy, a ubezpečil, že ministerstvo počítá i nadále s navyšováním příspěvku na tuto činnost. Pro příští rok by to mělo být 10,4 miliardy korun, včetně Prahy. Za poslední čtyři roky se tak zvedne o dvě miliardy. Podporována ale bude především větší adresnost těchto peněz. Meziroční navýšení by tedy

mělo pro obce činit 850 milionů korun, což znamená např. pro obce se základní působností 14 %, tedy 162 milionů korun. Celkově si asi přes pět tisíc obcí polepší o 15,3 %. Místopředseda vlády Hamáček závěrem konstatoval, že prostá čísla toho zase tak moc neřeknou, nicméně všechny v sále ubezpečilo, že podporu ministerstva budou vždy mít. Otevřel také otázku rušení místní příslušnosti, trend, který se zavádí u občanských průkazů, registru vozidel či řidičských průkazů. Nicméně i to má své meze, nelze ji aplikovat u všech agend. Krátce se věnoval také otázce zajištění voleb a připomněl, že byly navýšeny odměny pro členy volebních komisí. Chystá se i posílení studenty vysokých škol a policejní ochrany. To vše by mělo přispět k hladkému průběhu voleb.

Města a obce považují za jeden z hlavních pilířů české státnosti

„*Prostory Španělského sálu Pražského hradu svazovému Sněmu opravdu sluší,*“ konsta-

toval předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR **Radek Vondráček**. Krátce pak připomněl říšský sněm v Kroměříži, který znamenal před 170 lety první pokus o přijetí demokratické ústavy na našem území a snahu o zvýšení důležitosti územní samosprávnosti. Žel, byl rozehán četníky. V dnešní době ale už podle slov předsedy Vondráčka mají města a obce svoji váhu a jsou srovnatelná s postavením měst západní Evropy. Dále už se věnoval aktuálním otázkám, předně čerpání evropských fondů, kde jistě celou situaci zkomplikuje odchod Velké Británie z Evropské unie. Česká republika se dostane k průměru EU a ocitne se v pozici čistých plátců. Dále uvedl, že si uvědomuje, že naše města a obce potřebují od Poslanecké sněmovny řadu reformních kroků. Řada z nich již byla zahájena, jak o tom mluvili už předřečníci – zjednodušení legislativy pro výstavbu infrastruktury, bytovou, dopravní a energetickou výstavbu. Velkou pozornost chce Sněmovna věnovat také evropské legislativě a inteligentnější implementaci.

Zkušenosti starostů s čerpáním prostředků z EU je třeba podle Radka Vondráčka lépe využívat.

Obce se chovají vzorně

Tato slova zazněla z úst **Ivo Bárka**, místopředsedy Senátu Parlamentu ČR, podle něhož obce a města patří k nejzodpověd-

nějším subjektům vzhledem k nakládání s financemi. Potvrdil, že vztahy mezi Senátem a Svazem byly vždy na velmi dobré úrovni, a to jak komunikace senátorů s nejvyššími představiteli Svazu, tak i jeho zaměstnanci. Jistě tomu ale přispívá i fakt, že řada senátorů vzešla právě z komunální politiky. Cesty legislativním procesem přesto bývají někdy nevyzpytatelné. Ne vždy se dá všemu vyhovět na 100 %. Důležitá je však diskuse, z které může vzniknout podstatný kompromis. Hlas Svazu je podle Ivo Bárka senátory velmi bedlivě vnímám a často také vyslyšen. Bez ohledu na politickou příslušnost. Připomněl např. práce na zákoně o střetu zájmů, rušení povinnosti obcí umísťovat dvouleté děti do mateřských škol nebo odmítnutí zákona o kontrole financí. Svaz má dveře do Senátu stále otevřené, což potvrzují i častá jednání a semináře pořádané společně právě na této půdě. V nejbližší době lze očekávat akce na aktuální téma sucha a pitné vody.

Společně se nám podařilo již mnohé

Předsedkyně Asociace krajů, hejtmanka Karlovarského kraje a poslankyně Parlamentu ČR **Jana Mračková Vildumetzová** ve své zdravotní připomněla, co se společně krajům a městům povedlo za uplynulé

dvouleté období. Zmínila např. navýšení příspěvků v rámci rozpočtového určení daní, zákon o střetu zájmů a zamezení zveřejnění citlivých údajů, upuštění od plošného rušení matrik, navyšování platů ve veřejné správě v průběhu roku, opravy silnic II. a III. tříd, které se sice týkají krajů, ale nutno si uvědomit, že kraje tvoří právě města a obce. Starostové jsou proto pro kraje nejdůležitější partneři. Poděkovala ale také vládě, že kraje na opravy silnic, které mají ve správě a je jich 49 tisíc km, obdržely čtyři miliardy korun. Samy další čtyři přidaly. Je však trochu zarážející, že na silnice I. tříd a dálnic, kterých je cca 7 tisíc km, jde 45 miliard korun. Za nesystémové považuje také to, že MMR vypisuje dotační programy na opravy místních komunikací, když kraje je vypisují také. Toto by bylo třeba podle Mračkové Vildumetzové sjednotit.

Jak je to s trestní činností zastupitelů

Pavel Pukovec, náměstek nejvyššího státního zástupce, další host sněmovního jednání, seznámil přítomné s analýzou jejich úřadu týkající se trestné činnosti volených

funkcionářů územních samosprávných celků. Důvodem zpracování analýzy byl tak trochu „hon na čarodějnice“ a také snaha uvést věci na pravou míru. Zjištěné skutečnosti do značné míry korigují některé nepřesné informace, které se v souvislosti s touto problematikou objevují ve veřejném a mediálním prostoru. Z analýzy za období let 2013–2017 vyplynulo, že tato oblast trestné činnosti tvoří z celkového objemu kriminality statisticky zcela zanedbatelný zlomek. Jedná se o méně než 0,03 % ze všech trestních řízení (za období pěti let se jedná o 438 věcí při celkovém počtu 1 331 328 vydaných záznamů o zahájení úkonů trestního řízení). Dominantním zdrojem poznatků k zahájení trestního řízení bývají fyzické či právnické osoby, většinou konkurentů. Nepotvrdila se nezdědka prezentovaná konstatování, že orgány činné v trestním řízení – zejména státní zástupci a policejní orgány – přepínají trestní represi vůči voleným funkcionářům územních samosprávných celků. Celkem 84,2 % skončených věcí bylo skončeno v prověřování, aniž by došlo k zahájení trestního stíhání konkrétní osoby. Z hlediska pozice osoby, proti níž se trestní řízení vedlo, vyplývá, že nejčastěji se jednalo o starosty, primátory a hejtmány v tomto jejich samostatném postavení. Osoby v tomto postavení vystupovaly v 56,2 % věcí. V 98,4 % věcí se nejednalo o celé zastupitelstvo. Do řízení před soudem se dostalo toliko 49 případů, tedy 13,8 % skončených věcí. Z těchto věcí byl ve 49,0 % vydán odsuzující rozsudek, jímž byl obžalovaný uznán vinným (více podrobností najdete na stránkách Nejvyššího státního

úřadu, kde je analýza volně ke stažení). Také náměstek Pukovec na konci svého projevu poděkoval předsedovi Svazu Františku Luklovi za dosavadní vynikající spolupráci nejen v oblasti legislativní, kdy se řeší otázky postavení poškozeného, ale také třeba v oblasti vzdělávání. Společnou výzvou do budoucna může být otázka prevence kriminality v regionech.

„Nechýba nám energia, máme chuť a zkušenosti“

Michal Sýkora, předseda Združení miest a obcí Slovenska a starosta Štrby, zakončil blok věnovaný zdravím. Mimo jiné uvedl, že Sněm Svazu je sice mimořádný, osobně ho však považuje spíše za výjimečný – společně máme za sebou sto let historie. Každý svaz také slaví 25 let čistě svojí historie, a zdůraznil přitom, že si obě organizace nikdy nebyly rivaly. Český Svaz proto vnímá jako přirozeného a nejbližšího partnera. Ocenil výměnu zkušeností a společně hledání řešení všemožných problémů. Jeho přáním je, aby tomu tak bylo i nadále. Stejně tak to cítí i vedení českého Svazu a závěrem proto nechybělo ani osobní poděkování Františka Lukla s dárky.

Z diskuze

Pavel Kašpárek, starosta obce Úsilné, položil dotaz týkající se problematiky výstavby dálnice D3 na jejich katastru, která vyvolala potřebu přeložky účelové komunikace, která obsluhuje spousty soukromých pozemků. Mostní objekt ale obec nechce převzít, může dojít i k soudnímu řešení. Požadoval, aby legislativa byla změněna tak, aby tyto doprovodné stavby byly součástí stavby hlavní, která je vyvolala.

Alexandr Terek, starosta Horního Slavkova, upozornil na zákon o památkové péči, konkrétně se dotazoval na možnost zúžení místní památkové zóny, což v obci řeší již několik let. Současný zákon to ovšem neumožňuje a údajně se stále čeká na zákon nový. Dále kritizoval složitosti stávajícího stavebního zákona, který mnohdy odrazuje starosty od investic. Pokud stavební řízení vede místně příslušný stavební úřad, který nejlépe zná územní plán dané obce, tak již

není potřeba vyjádření orgánu územního plánování, což velice zdržuje. Otázkou je také nutnost autorizovaného stavebního dozoru při stavbě např. chodníku. Nakonec apeloval na Ministerstvo zemědělství ve věci možnosti vynětí pozemku ze zemědělského půdního fondu. Pokud v nehostinné krajině téměř nic

neroste, proč nestavět, když tam většinu lidí živi průmysl? Mělo by se více přihlížet ke specifickým území. Premiér Babiš v reakci stručně konstatoval, že opravdu někdy je zapotřebí více zapojovat selský rozum a slíbil jednotlivé věci projednat na příslušných ministerstvech.

Liana Janáčková, starostka Městského obvodu Ostava-Mariánské Hory a Hulváky, obrátila pozornost přítomných ke „zpackané“ novele zákona o hmotné nouzi. Podle jejího názoru se tam, kde mají ubytovny, čím dál více rozrůstá obchod s chudobou. Bezdotkatkové zóny naprosto nefungují. Vláda by měla přistoupit k nějakému reálnému řešení, aby sociální dávky, které dnes chodí většinou nepřizpůsobivým občanům, byly adresné a opravdu poskytovány jenom těm, kteří to skutečně potřebují. Problémy s tím spojené jsou pro obce neúnosné. Premiér Babiš stručně reagoval, ano, máme tady stále nějaké „šmejdy“ a ty bychom měli vytěsnit. Ubytovatelé by neměli mít takové zisky, ohrozit ubytované lidi ale také nelze. Nad koncepcí bude jednat s dalšími členy vlády. Problém ubytoven a řešení náhradního bydlení je velice

rozsáhlý, podobné je to i se zneužíváním sociálních dávek. Dnes je na 300 tisíc volných pracovních míst a na druhé straně asi 240 tisíc nezaměstnaných. Vláda bude muset k těmto otázkám zaujmout jasné stanovisko. Reagovala i ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová, která ubezpečila, že potírání obchodu s chudobou bude jedna z jejích priorit.

Z vystoupení ministrů

Jsem opravdu „vaše“ ministryně

Ministryně pro místní rozvoj **Klára Dostálová** úvodem konstatovala, že své ministerstvo vnímá opravdu především jako ministerstvo pro města, obce a samozřejmě také pro kraje. Napovídají tomu už jeho kompetence: kohezní politika a čerpání fondů, regionální politika, veřejné investice, stavební zákon, veřejné zakázky, veřejné dražby atd. Zásadní je pro ni i její kolegy naslouchat požadavkům měst, obcí a krajů, a proto také vznikají nové dotační programy.

Rozpočet ministerstva na tyto programy je na rok 2019 nejvyšší v historii, a to v objemu 3,2 miliardy korun. Všichni asi cítí, že pomoci je třeba především obcím do

tří tisíc obyvatel, ale nové dotační tituly jsou určeny i pro obce do a nad 10 tisíc obyvatel, které mají také svoje problémy a navíc přitom vypadly z evropských zdrojů. Ministryně Dostálová dále uvedla, že ministerstvo přizpůsobuje i míru kofinancování. Obce do tří tisíc obyvatel mohou dosáhnout až na 70 % míry kofinancování od státu, obce do deseti tisíc na 60 % a obce nad deset tisíc na 50 %. Debata se vede i s kraji, aby se i ony mohly podílet na kofinancování, maximálně ale v součtu

do 90 %, aby byla zachována motivační složka konečného příjemce. Připomněla pak některé již zaběhnuté dotační programy a upozornila na zcela nový program Výstavba, o kterém hovořil už premiér Babiš. Ten by mohl být připraven už ke konci listopadu letošního roku, otázkou ale je, zda obce budou v takovém čase mít připraveny projekty. Proto se jedná o tom, zda ho nespustit až na jaře příštího roku. Dále vzpomněla, že velká debata se vedla kolem dotací na místní komunikace, a proto nově je možné čerpat také na mostky, propustě apod. Pozornost je ale věnována i dotacím na rozvoj cestovního ruchu.

Klára Dostálová pak ještě zmínila stavební zákon, který patří mezi velké priority ministerstva. Rekodifikace stavebního práva však znamená změnu 80 dalších zákonů, což vůbec není jednoduchá záležitost. Je nutné se tedy zamyslet nad tím, co je možné udělat hned pro zrychlení stavebního řízení. Je to např. fikce souhlasu závazného stanoviska nebo zjednodušení procesů v územním plánování.

ČR dramaticky vysychá, chytíme se společně za ruku

Ministr životního prostředí **Richard Brabec** ve své krátké zdravotní nepřítomnosti připustil, že důležitou normou pro všechny je zákon o odpadech, který by v brzké době měl jít do legislativního procesu, ale nyní je podle něho mnohem větším problémem vyrovnat se

se změnami počasí.

Česká republika už dnes celoplošně vysychá a zde není čas na rozmíšky. Ministerstvo životního prostředí spolu s ministerstvy zemědělství a pro místní rozvoj založily národní koalici pro boj proti suchu, zastoupení v ní má i Svaz. A zde je opravdu nutná spolupráce všech, protože jinak – podle jeho slov – zůstaneme na suchu.

Přestaňme bojovat o to, co je důležité a co je důležitější

Ministr zemědělství **Miroslav Toman** upozornil na důležitost péče o krajinu, řešení aktuálních výzev, jako je sucho, o kterém hovořil už ministr Brabec, či i s tím související pozemkové úpravy. Chceme-li mít dostatek pitné vody, je třeba dobudovat vodárenské nádrže, ale budovat i nové. Rezort zemědělství připravuje novou metodiku pozemkových úprav, předloží nový zákon, jehož hlavním úkolem bude snižovat erozi půdy, zlepšovat údržbu krajiny a zadržovat vodu v krajině. Všem společně jde také o živou krajinu, pokračoval ministr Toman. Venkov potřebuje motivaci a konkrétní podporu tak, aby tam lidé chtěli žít.

Z tiskové konference

V dalším programovém období společné zemědělské politiky bude možné přispět na rozvoj venkova z rezortu zemědělství předpokládanou částkou 3 až 3,5 mld. Kč. Upozornil, že začátkem října bude u nich otevřeno téma obslužnost venkova, konkrétně pak bude snaha podpořit pojiždné prodejny, produkci místních produktů, místní trhy atd. Důležitá je ale i infrastruktura v obcích. Proto rozhodl o postupném bezúplatném převádění pozemků pod komunikacemi či chodníky z majetku ministerstva zemědělství na města a obce, aniž by se musela dělat pasportizace. Vše by mělo být ve velmi krátké době zadministrováno. Závěrem zmínil, že letos si připomínáme 10 let od vzniku Celostátní sítě pro venkov, která pokrývá celé území státu a zahrnuje stovky partnerů z veřejné správy, neziskových organizací, soukromých podnikatelů a dalších aktérů, které společnou komunikací přispívají k jeho rozvoji.

Obce a města jsou nejbližší občanům

Jana Maláčová, ministryně práce a sociálních věcí, ve svém vystoupení zdůraznila, že města a obce jsou základní jednotkou našeho státu. Proto z pozice ministryně chce se starosty maximálně komunikovat a spolupracovat a zajistit, aby tak činili i všichni zaměstnanci tohoto rezortu. Společných témat s ministerstvem práce a sociálních věcí mají samosprávy celou řadu, osobně však věří, že společnými silami se podaří dosáhnout toho, aby se kvalita života občanů České republiky co nejlépe zvýšila.

Dostupnost základní lékařské péče je třeba zajistit všude

Často je upozorňováno na rozdílnou dostupnost lékařské péče v regionech, připustil ministr zdravotnictví **Adam Vojtěch**. Doufá, že ve spolupráci s vládou

a kraji se podaří zdravotnictví rozvíjet ve všech regionech. Za tímto účelem také inicioval vznik pracovní skupiny, kde jsou zastoupeny zdravotní pojišťovny, kraje a ministerstva, a tato skupina má za úkol zmapovat situaci v jednotlivých krajích. Situace v území je totiž velmi rozdílná, někde jsou krajské nemocnice i městské, soukromá zařízení atd. Nelze proto navrhnout všeobecně platné řešení, nutný je individuální přístup.

Nejde ale jen o nemocnice, primární péče pro všechny občany základní péče, tedy dostupnost praktického lékaře, zubaře apod. Ministerstvo zdravotnictví za tímto účelem vytvořilo několik dotačních programů a ty si již v některých problematických oblastech našly své adresáty. Další dotační programy se chystají i pro malé lékárny.

Ministr Vojtěch se dotkl také problematiky, jak si udržet mladé lékaře v regionálních nemocnicích. Podle něho je důležité, aby se tito lékaři mohli vzdělávat právě v okresních nemocnicích a nebyli nuceni za dalším vzděláním jezdit do velkých fakultních nemocnic, kde často zůstanou.

Závěrem ještě krátce vysvětlil, proč existuje projekt Ukrajina. I když bývá někdy kritizován, tak nelze zpochybnit, že v některých krajích se nemocnice bez lékařů z východních zemí neobejdou. Proto ministerstvo za určitých striktně daných podmínek bude tento projekt i nadále podporovat.

Z dalších vystoupení

Místopředseda Poslanecké sněmovny Parlamentu **Petr Fiala**, jako zástupce opoziční parlamentní strany, podotkl, že je předsedou strany, která považuje města a obce za základ životaschopného státu. Na komunální úrovni se rozvíjejí základy veškerých aktivit – ekonomických, sociálních, kulturních atd. V době, kdy si připomínáme sto let od založení Československa, je třeba také vzpomínout, že právě mimořádně rozvinutá samospráva a bohatý spolkový život přispěly ke vzniku samostatného státu. Současný stát ale samosprávám život neulehčuje. Podle slov Petra Fialy je třeba zabraňovat vylidňování venkova, podporovat a nikoli dusit různými byrokratickými způsoby rozvoj spolkového života a dalších aktivit na venkově. Zlepšovat je třeba i dopravní infrastrukturu, která je důležitá třeba také pro dojíždění za prací a dalšími službami. Většinu problémů musí obce řešit ve spolupráci se státem. A na tom je třeba pracovat.

komunální problémy. V poslední době je třeba dostupné bydlení. Poslanec Bartoš ale podotkl, že na základě řady jednání, které už ve své funkci absolvoval, musí poukázat na fakt, že problém vylidňování venkova není problém pouze České republiky. Potýká se s ním většina zemí Evropy a všechny vnímají, že jedinou cestou, jak tomu zabránit, je cesta subsidiarity, a to jak pravomocí, tak i rozhodování o vynakládání peněz. Klíčová je podle Bartoše samozřejmě i infrastruktura, o které hovořili už mnozí jeho předřečníci, stejně tak jako snižování byrokracie, ekologické aspekty atd.

Poslankyně **Věra Kovářová** na svazovém Sněmu zastoupila Stanislava Polčáka, předsedu Sdružení místních samospráv, který je zároveň poslancem Evropského parlamentu. Jako místopředsedkyně Sdružení

vedla, že tato organizace zastupuje spíše zájmy menších obcí, věnuje se tedy, spolu se starosty, kteří jsou i členy Svazu, otázce rušení pošt, obchodů, omezení dostupné lékařské péče na venkově atd. Pro jejich Sdružení je také velmi důležité podporování místních akčních skupin. V rámci rozpočtového určení daní pak chtějí navýšit kritérium přerozdělování na žáky a na důchodce, jež nejvíce zatěžují obce. Závěrem dodala, že se stále hovoří o tom, a i na tomto Sněmu to mnohokrát padlo, že obce mají hodně peněz na účtech. Ano, obce šetří, šetří na svůj vnitřní dluh, nechť se zadlužovat, ale přitom potřebují vylepšovat infrastrukturu v obci a další. A chtějí to dělat ze svých našetřených peněz. Ale rozhodně to není důvod k tomu, aby obcím nebylo přidáno zejména v souvislosti s přidáváním dalších povinností na jejich bedra.

Ivan Bartoš, předseda Pirátské strany a předseda poslaneckého výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, konstatoval, že i když je tato strana benjamínkem v Poslanecké sněmovně, funguje už devět let a vůči městům a obcím byla vždy otevřenou platformou. Tak funguje, a bylo tomu vždy, i poslanecký výbor pro veřejnou správu. Právě při jeho jednáních se setkávají poslanci, ministři, náměstci ministrů a zástupci samosprávy, aby společně řešili

Poděkování slovenským kolegům

Tematické body programu Sněmu

Postoj Svazu k problematice rozvoje služeb, zejména na venkově

Lze říci, že k tomuto tématu se vyjadřovala většina politiků, kteří na Sněmu vystoupili. Proto již nebylo nutné toto téma více rozebírat. Z podkladových materiálů, které měli starostové ve svých deskách, uvedme alespoň stěžejní body. Problém vylidňování se netýká pouze venkova, nýbrž také vnitřních periferií a center měst, především historických. Základem pro udržení obyvatel na venkově či v oblastech, kterým hrozí vysídlení, je funkční dopravní infrastruktura a dostupnost služeb – na dosah je třeba mít lékařskou péči, obchody s potravinami, školku, školu, lékárnou, poštu atd. a k tomu patří samozřejmě i fungující dopravní spoje. Základem k dosažení těchto cílů, stejně tak jako i dalších, třeba v sociální oblasti, jsou pochopitelně finance. Svaz dlouhodobě usiluje o navýšení podílu územních samospráv z daní vybraných státem (RUD) na třetinu tak, jak je to v řadě evropských států. Ačkoliv úprava RUD platná od 1. ledna 2018 přinesla obcím, vlivem zvýšení podílu obcí na celostátním výnosu daně z přidané hodnoty na 23,58 %, téměř devět miliard Kč, reálně tyto finanční prostředky používají převážně na plnění povinností, které obcím uložil stát.

Náklady obecních rozpočtů v poslední době narostly zejm. vlivem navýšení tarifních platů zaměstnancům v kultuře, v sociálních službách, nepedagogickým pracovníkům ve školství a dalším nejhůře placeným zaměstnancům ve veřejném sektoru. Dále pak krytím nákladů spojených s výkonem státní správy, která je obcím a městům hrazena pouze příspěvkově, zavedením obecného nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR) a v neposlední řadě také v důsledku nových změn v chystaném daňovém balíčku.

V rámci rozvoje služeb na venkově je třeba vypíchnout oblast školství – konkrétně lze poukázat na nedostatečnou kapacitu základních a mateřských škol v okolí velkých měst, paradoxně pak na nedostatek žáků a dětí v odlehlých městech a obecně na nedostatečné finanční prostředky poskytované ze strany státu. S ohledem na fakt, že nynější financování školství je zajištěno formou krajského normativu na žáka, dochází k velkým rozdílům ve financování mezi jednotlivými kraji u srovnatelných školských zařízení, a proto Svaz podporuje reformu financování školství, která by měla odstranit rozdíly mezi kraji.

Další nutnou službou na venkově je prodejna potravin, poštovní pobočka, sociální a zdravotní péče atd.

XVI. mimořádný sněm Svazu přijal usnesení, ve kterém souhlasí s pozicí Svazu k rozvoji služeb zejména na venkově, jakožto nástrojem pro vyjednávání o podpoře služeb a jejich rozvoji v obcích a městech v České republice. Dále vyzval vládu ČR a odpovědná ministerstva k důslednému uplatňování principu partnerství se samosprávami v procesu přípravy legislativy, národních dotačních titulů a nového programového období v zájmu co největšího využití přínosu evropských a národních zdrojů pro rozvoj měst, obcí a regionů. Členské základně pak doporučil aktivně tento svazový názor šířit a prezentovat na vlastních jednáních, i na regionální, národní a evropské úrovni.

Budoucí programové období pohledem Svazu

(Pozn. redakce – tímto tématem jsme se podrobně zabývali v INS č. 4/2018, na stranách 37 až 41.)

Pozice Svazu k budoucí kohezní politice je výchozí pozicí obcí a měst v ČR pro vyjednávání o čerpání fondů po roce 2020. Vytvořil ji expertní tým Svazu složený z řad zástupců statutárních měst, měst, obcí a expertů na regionální rozvoj, strukturální fondy a problematiku EU. Od května tohoto roku probíhají jednání a debaty s územními partnery k budoucí kohezní politice. Stručně zrekapitulujme – během měsíce května a června 2018 byly vydány všechny návrhy legislativních nařízení Evropské komise pro nastavení budoucího programového období po roce 2020. Dokument Svazu k budoucí kohezní politice je rozdělen do procesní a věcné části, kdy věcné potřeby vycházejí z Analýzy potřeb měst a obcí ČR, kterou Svaz vytvořil v roce 2017. Procesní část klade důraz na výsledek a nikoli proces řízení, na vyšší předvídatelnost a právní jistotu, snížení administrativní náročnosti a integrovanou podporu funkčních celků

v území v budoucí kohezní politice. Projekty by měly mít stanoveny priority a cíle, kterých se má dosáhnout, ale jak k nim žadatel dojde, by mělo být ponecháno na něm. Požadavkem Svazu je v tomto případě poskytnutí flexibility způsobu naplňování cílů, a to pro dosažení větší efektivity. Potřebnost realizovaných investic by měla být definována žadatelem, tedy odspodu.

Je nutné zvýšit důraz na preventivní nástroje. Jako efektivní se jeví např. ex-ante kontroly, za předpokladu jasného dodržení lhůt nastavených pro subjekty implementační struktury. Doposud se nepodařilo výrazně zjednodušit a zpřehlednit systém kontrol a auditů. Svaz požaduje zjednodušení a sjednocení dokumentace pro žádost a administraci dotací z různých programů do podoby elektronického systému přijímajícího automaticky údaje z veřejných registrů a umožňující jednotný výklad požadavků a administraci vyhovující např. požadavkům kontrolních orgánů. Požadavkem Svazu je také vytvoření jednoho multifundového a multizdrojového operačního programu pro integrovanou podporu

S tematikou seznámil delegáty Sněmu místopředseda pro evropské záležitosti Petr Kulhánek, předseda Karlových Varů.

funkčních urbánních a mikroregionálních celků, který bude administrován např. formou územních obálek nebo globálních grantových schémat.

Věcné požadavky v pozičním materiálu vycházejí z Analýzy potřeb měst a obcí a v současné době korespondují se Strategií regionálního rozvoje po roce 2020 tvořenou Ministerstvem pro místní rozvoj. Hlavní priority obcí jsou: dopravní a technická infrastruktura, občanská vybavenost, environmentální problematika, sociální

a zdravotní problematika, cestovní ruch, ale také spolupráce s obcemi, podpora územních investic, podpora administrativní kapacity, smart technologie, demografický vývoj atd.

Pozice Svazu slouží k tomu, aby města a obce měly jasný nástroj k vyjednávání o bu-

doucnosti kohezní politiky na všech úrovních po roce 2020. A nejde jen o evropské peníze, nýbrž i nasměrování národních dotačních titulů, které by měly vykrývat oblasti, jež Evropa nepodpoří. Pozici Svazu je třeba spárovat s víceletým finančním rámcem a nařízením, které vydává Evropská komise.

Petr Kulhánek dodal, že Svaz funguje na všech úrovních – místní, krajské, národní (připomínkováání řady strategických dokumentů a zapojení do národní stálé konference) i evropské úrovni (zastoupení v CEMR a ve Výboru regionů). Důležitá jsou samozřejmě setkávání územních partnerů.

XVI. mimořádný sněm Svazu vzal veškeré uvedené informace na vědomí. Vyjádřil souhlas s pozicí Svazu k budoucí kohezní politice jakožto nástroji pro vyjednávání o podobě budoucí kohezní politiky pro obce a města v České republice po roce 2020 a vyzval vládu ČR a odpovědná ministerstva k důslednému uplatňování principu partnerství se samosprávami v procesu přípravy nového programového období v zájmu co největšího využití přínosu evropských zdrojů pro rozvoj obcí a regionů. Stejně tak jako v předchozím bodě také doporučil členské základně, aby tyto výstupy aktivně šířila a prezentovala na vlastních jednáních na regionální, národní a evropské úrovni.

Úprava členských příspěvků

Delegáti Sněmu dostali i k tomuto tématu podrobně zpracovaný materiál. Martin Charvát proto vyzdvihl pouze některé klíčové body. Předně upozornil, že od roku 2006 nedošlo k žádnému navyšování členských příspěvků, jeho výše je tedy 12 let stejná. Poukázal na inflaci, která z příspěvků Svazu za tuto dobu „ukousla“ zhruba 22 %. Objem práce, zejména v legislativní oblasti, ale narůstá. Je třeba si také uvědomit, podobně jako na obcích, že zhruba 60 % rozpočtu je vynakládáno na mzdy, a je obecně známo, že tato položka v poledních letech výrazně vzrostla.

Problematiku projednávalo a řešilo Předsednictvo i Rada Svazu. Navrhly, aby pevná část

příspěvku byla zachována, tedy pro obce 2200 Kč, pro města 5000 Kč a pro statutární města 10 000 Kč, a variabilní část pak byla navyšena z 1,80 Kč na 3 Kč (pro Prahu na 2,40 Kč). Tyto orgány dále doporučily mimořádnému sněmu schválit inflační doložku ve výši 2 % s platností od roku 2020.

Z diskuse

Starosta Lomnice nad Popelkou Josef Šimek se dotazoval, proč se variabilní část příspěvku pro všechny zvedá na 3 koruny, pouze pro Prahu jen na 2,40 Kč. Martin Charvát vysvětlil, že při stanovování této sazby se přihlíželo na fakt, že Praha je vlastně součástí dvou asociací – Svazu a Asociace krajů (tam přispívá kolem 700 tisíc korun). Starosta Šimek se tedy

dotazoval, proč tomu tak nebylo už v roce 2006, kdy se příspěvky do Svazu schvalovaly. Podal protinávrh, podle jeho názoru by variabilní složka měla být pro všechny municipality stejná, tedy i pro Prahu. O tomto protinávruhu se později hlasovalo, ale nebyl přijat. Pro bylo 568 hlasů (36,67 %), proti 717 (46,29 %), zdrželo se 130 (8,39 %).

Pavla Schmidta, starostu obce Černolice, zase zajímalo, proč valorizační doložka vztahující se k inflaci byla stanovena na 2 %, když běžně se stanovuje procento jedno. Martin Charvát odpověděl, že dvě procenta byla stanovena právě proto, že za oněch posledních 12 let, kdy se výše příspěvku neupravovala, byla průměrná míra inflace právě 2 %.

XVI. mimořádný sněm nakonec schválil výši členského příspěvku v původně navrženém znění, tedy: pevná složka bude nadále pro obce a městyse, které jsou také členem Komory obcí, ve výši 2 200 Kč, pro města 5 000 Kč a pro statutární města 10 000 Kč. Variabilní část příspěvku bude činit 3 Kč na obyvatele (pro Prahu 2,40 Kč). Na variabilní část členského příspěvku pak stanovil valorizační doložku 2 % se zaokrouhlením na 2 desetinná místa, která se uplatní každý kalendářní rok počínaje rokem 2020.

Pro úplnost dodáváme, že pro bylo odevzdáno 1163 hlasů (75,08 %), proti 233 (15,04 %), zdrželo se 97 (6,26 %) a 3 lístky byly odevzdány nevyplněné.

Na mimořádném Sněmu byly vyhlášeny také výsledky soutěže „Náš evropský projekt“, kterou vyhlásilo Zastoupení Evropské komise v ČR – *více viz str. 42*. Výsledky vyhlášovala vedoucí Zastoupení EK Dana Kovaříková, která také pro pozitivní ohlasy na soutěž vyzvala přítomné, aby se hlásili do druhého ročníku, který by měl být vyhlášen na jaře roku 2019. K přihlášení do dalšího kola soutěže, ten-

tokrát s názvem „Komunální projekt roku“, vyzval přítomné také Martin Sedláček, ředitel soutěže, kterou pořádá časopis Moderní obec. I jejím cílem je především zviditelnit a ocenit úspěšně realizované projekty, které mohou být inspirací ostatním.

XVI. mimořádný sněm ukončil místopředseda Svazu Vlastimil Pícek. Poděkoval všem za účast a avizoval některé další významné svazové akce, kterými jsou:
6. a 7. prosince 2018 – **Celostátní finanční konference** – Praha
6. až 8. února 2019 – **Právní konference** – Kulturní centrum Jezerka na Seči

23. a 24. května 2019 – **XVII. řádný sněm Svazu** – Ostrava

Závěrečné slovo patřilo předsedovi Svazu Františku Luklovi. Poděkoval přítomným v sále za to, že si našli v předvolební době čas a účastnili se této, pro samosprávu bezesporu významné, akce. Všem popřál hodně zdraví a zdarů, těm, co jdou znovu do voleb, pak úspěch ve volebním klání, a těm, co si už chtějí odpočinout, pak popřál, aby načerpali mnoho energie a mohli být Svazu i nadále oporou.

zpracovala Lenka Zgrajová

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

BRÁNÍME SLUŠNÉ

HLAVNÍ PARTNER

PARTNEŘI

ŠKODA

ČESKÁ
spořitelna

ekolamp

Wolters Kluwer

Pověřenci obcí na startovní čáře – informace z konzultace ÚOOÚ pro pověřence pro ochranu osobních údajů

Dne 22. srpna 2018 se konala společná konzultace pro pověřence pro ochranu osobních údajů, kterou ve svých prostorách uspořádal Úřad pro ochranu osobních údajů. Jednalo se již o třetí akci v řadě a Úřad má naplánované další termíny konzultací, na které se pověřenci mohou přihlásit. Tyto akce se setkaly s velkým ohlasem a zájmem, o čemž svědčí brzy vyčerpaná kapacita. Konzultace byla určena výhradně pro pověřence, kteří byli jmenováni správci podle čl. 37 odst. 1 písm. a) obecného nařízení o ochraně osobních údajů, jsou obcemi nebo správními úřady, a jejichž jmenování bylo Úřadu oznámeno před 1. červencem 2018.

Pověřenci pro ochranu osobních údajů ve veřejných subjektech jsou na startovní čáře a sbírají zkušenosti a cenné rady, jak se správně orientovat ve spleti právních předpisů. „Hlavním úkolem pověřence je poskytovat poradenství a informace správci, zajišťovat komunikaci se subjekty údajů a usnadňovat výkon jejich práv,“ zaznělo hned v úvodu setkání. O dalších neméně významných povinnostech hovořila Miroslava Matoušová, vrchní rada pro vládní agendy. Jednalo se o povinnosti spojené se jmenováním pověřenců, naplňování práv subjektů údajů v souladu s obecným nařízením, správné komunikaci, která správci pomůže tato práva naplnit, o povinně zveřejňovaných informacích a dalších povinnostech správců pod zásadou transparentnosti. Zajímavostí je, že byl jmenován velký podíl externě působících pověřenců, ať už jsou to advokáti, IT odborníci, specializované poradenské firmy (zejména ve školství), individuální podnikatelé anebo pro obce, např. Sdružení místních samospráv, dobrovolné svazky obcí a pověřené obecní úřady. K 20. srpnu bylo Úřadu doručeno celkem 16 765 oznámení o jmenování pověřence. Úřad se věnoval namátkově způsobu zveřejňování kontaktních údajů na pověřence cca u 60 náhodně vybraných obcí, škol a orgánů státní správy. Tyto informace jsou většinou na webu umístěny v „Kontaktech“ nebo v samostatné rubrice nazvané „GDPR“ nebo „Ochrana osobních údajů“ anebo v rubrice „Povinně zveřejňované informace“. Všechny tyto způsoby jsou správné včetně toho, že je uveden pouze jediný kontakt na pověřence, zpravidla e-mailová adresa. Nařízení připouští, aby pověřencem byla jak fyzická, tak právnická osoba. V případě jmenování právnické osoby pověřencem je však v rozporu s nařízením, že není jmenovitě určena konkrétní fyzická osoba, která bude funkcí pověřence vykonávat.

Povinností správce je vedení záznamů o činnostech zpracování. Záznamy nejsou určeny subjektům údajů, ale slouží pro interní potřeby správce, nezveřejňují se a nemá na ně být aplikován zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Záznamy jsou užitečným nástrojem pro pověřence, jelikož mu usnadňují plnění úkolů, a to jak interně, tak i navenek směrem k plnění povinností vůči subjektům údajů či dozorovému úřadu. Proto mají být pro pověřence trvale přístupné.

Další prostor byl věnován problematice často diskutovaných souhlasů. Souhlas není na místě, pokud pro zákonnost zpracování osobních údajů máme jiný právní titul. Ve veřejné správě je na prvním místě splnění právní povinnosti, tzn., že nám zpracování ukládá právní předpis, na dalším splnění smlouvy a jako třetí se uplatní veřejný zájem (výkon veřejné moci). Lze využít také účelu oprávněného zájmu, u kterého ale musíme prokázat přednost před zájmy nebo základními právy a svobodami subjektu údajů. Využití souhlasu je de facto poslední možností, je to doplňkový právní titul a obecné nařízení klade na souhlas náročnější podmínky. Praxe je ale taková, že se souhlasy dělají i tam, kde máme zákonný právní titul, třeba z opatrnosti „což kdyby náhodou“. Tento postup není správný. Vždy je třeba pamatovat na důsledky odvolatelnosti souhlasu a rovněž i na čl. 83 obecného nařízení, který stanovuje sankce za porušení povinností, které jsou při porušení práv subjektu údajů o polovinu vyšší.

Další povinností pod zásadou transparentnosti je oznamování případů porušení zabezpečení osobních údajů subjektu údajů dle čl. 34 obecného nařízení. Pro veřejné subjekty jde o absolutní novinku. Tuto povinnost má správce, pokud je

pravděpodobné, že porušení zabezpečení osobních údajů bude mít za následek vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob. V případě, že budou subjekty údajů včas informovány, mohou učinit určité kroky ke zmírnění či zamezení škod souvisejících např. s únikem jejich osobních údajů. Úkolem pověřence je ověřit fyzické i elektronické zabezpečení a proškolit zaměstnance ohledně nebezpečí, ať již kyber hrozeb, anebo při nesprávné práci se spisovým materiálem. Od nabytí účinnosti obecného nařízení eviduje Úřad celkem 12 oznámení ze státní sféry, přičemž hlavními příčinami je většinou neoprávněný přístup do počítačového systému a selhání zaměstnance, poté chyba techniky či software a jako poslední úmyslné zneužití zaměstnancem.

Druhá polovina konzultace byla věnována poznatkům z praxe. Stále často se opakující chybou povinných subjektů je zveřejnění adresních údajů žadatele o informaci při plnění povinnosti dle § 5 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím. Při zveřejňování poskytnuté informace jsou často zveřejněny identifikační údaje žadatele – fyzické osoby bez jejího souhlasu, což je nad dovolený rámec, jelikož osobní údaje žadatele mohou být zpracovávány pouze za účelem vyřízení žádosti, nikoliv pro účely zveřejňování. Z tohoto důvodu se doporučuje žádosti o informace nezveřejňovat, ale zveřejnit pouze odpovědi bez identifikačních údajů žadatele (úplná anonymizace – údaje nesmí být čitelné), popř. zveřejnit pouze doprovodnou informaci. To samé platí např. při zveřejňování smluv či dokumentů, které již nejsou aktuální, např. dražební vyhláška. Zde je jasná role pověřence, který by měl ověřit, zda se na webu nevyskytují nerelevantní dokumenty, obsahující osobní údaje, a zda je nejde vyhledat vyhledavačem. Při odstranění z webu se často stává, že je odstraněna pouze přímá cesta k dokumentu, ale ten je stále vyhledatelný např. Googlem. Pozornost je třeba také věnovat pracovnímu prostředí zaměstnanců, které v rámci výkonu činnosti navštěvuje veřejnost, aby na stole nenechávaly volně přístupné dokumenty, jelikož hrozí možnost úniku neveřejných informací

minimálně v rozsahu jméno, příjmení, číslo jednací a druhu vedeného řízení. V tomto případě je rolí pověřence seznámit pracovníky se zásadami práce s dokumenty. Problém nastává i při neoprávněném nahlížení úředníků do registrů, ať již pro osobní potřebu nebo ze zvědavosti. V tomto případě je úkolem pověřence seznámit pracovníky s jejich odpovědností včetně odpovědnosti trestněprávní.

Po oficiální části následovala diskuse, dotazy byly velmi různorodé, odpovědi

konkrétní a věcné. Na závěr Jiří Žůrek, ředitel odboru konzultačních agend, zdůraznil, že na webu ÚOOÚ je zveřejněna většina stanovisek, ke kterým směřovaly některé otázky pověřenců, dále tam jsou rubriky Poradna a Často kladené otázky roztríděné podle oblastí, stejně tak i Mikroweb, ve kterém je jasně, stručně a bez právnických termínů a paragrafů vysvětlena většina nejdůležitějších věcí a otázek ke GDPR. Úřad již nebude zodpovídat dotazy, na které byly v těchto rubrikách odpovědi zveřejněny. Pro pověřence bude úřad konzultace po-

skytovat v rámci pravidel, která zveřejnil na svých webových stránkách.

Akce splnila očekávání, přítomní se dozvěděli podstatné věci spojené s prací pověřence, velký prostor byl věnován diskuzi a výměně zkušeností, odpovědi na otázky byly konkrétní, fundované, vycházející z dlouhodobé praxe zaměstnanců Úřadu.

*Ing. Jana Chládková
sekce pro projekty a inovativní přístupy
Kanceláře Svazu*

Mimořádné odměňování zastupitelů

S účinností novelizačního zákona č. 99/2017 Sb., se od 1. ledna 2018 do zákona o obcích (č. 128/2000 Sb., dále jen „zákon o obcích“) vrátila možnost mimořádného odměnění člena zastupitelstva obce. Přestože můžeme hovořit o „návratu“ tohoto institutu, nelze jej zcela ztotožňovat s někdejšími instituty jednorázových či později dalších odměn. Rozdílům mezi dřívější a současnou úpravou včetně seznámení se s jejím řešením se dále věnuje tento článek.

Zmíněná novela přinesla od 1. ledna letošního roku komplexní změny v systému odměňování zastupitelů obcí. Nově zákon o obcích rozlišuje tři druhy odměn: odměnu podle § 72 a násl. (dříve „měsíční odměna“), odchodné podle §§ 77 a 78 (dříve odměna při skončení funkčního období) a mimořádnou odměnu podle § 76.

Mimořádná odměna v principu navazuje na někdejší „další odměnu“ ošetřenou zákonem o obcích mezi roky 2000 až 2004, která nahradila předchozí „jednorázovou odměnu“ existující v letech 1994 až 2000 podle starého obecního zřízení. Zákon o obcích z roku 1990 upravoval mimořádné odměňování v § 32 odst. 3, který připouštěl poskytnutí jednorázové odměny členu zastupitelstva obce ve výši stanovené nařízením vlády. V roce 2000 byl přijat nový zákon o obcích, který zavedl institut další odměny upravené podobně stručně v tehdejší § 72.

Oproti dřívějšímu znění je současná úprava podstatně obsáhlejší. Nejen, že je definován limit pro maximální výši odměny přímo v zákoně, ale jsou, i když pouze obecně, nastaveny podmínky, za jakých lze odměnu poskytnout včetně formálních náležitostí jejího schválení.

Nová úprava je zdůvodňována požadavkem umožnit mimořádné odměňování zastupitelů ze strany obcí, které dle důvodové zprávy zastupitelům odměny nad

rámeček běžných odměn již poskytovaly, ale doposud nebyla regulována jejich výše ani způsob a pravidla poskytování. Novou úpravou by tak nemělo dojít k nárůstu zatížení obecních rozpočtů, ale naopak k regulaci zákonem, jehož cílem je zamezit přílišnému zatěžování obecních rozpočtů mimořádnými odměnami pro zastupitele poskytovanými zcela nekontrolovatelně.

Mimořádné odměňování v praxi: podmínky a proces

Mimořádnou odměnu může poskytnout na základě § 76 zákona o obcích jakémukoliv ze zastupitelů, či skupině zastupitelů, obec rozhodnutím samotného zastupitelstva. Záleží proto čistě na vůli zastupitelů, zda bude odměna poskytnuta. Současně ale musí být splněny podmínky dané zákonem, které určují, kdy je přípustné odměnu poskytnout, jakým způsobem musí být zdůvodněna, jak má být navržena zastupitelstvu a poté projednána i jaký je celkový limit poskytnutých mimořádných odměn za kalendářní rok.

1. Přípustnost mimořádné odměny. První podmínka stanovuje: „Členovi zastupitelstva obce může obec poskytnout mimořádnou odměnu za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů obce.“ Co si však představit pod pojmem mimořádné nebo zvláště významné úkoly obce? Vymezení realizovaných úkolů je zcela individuální, musí však být řádně zdůvodněny. Zvláště významným úkolem se obvykle myslí realizace projektu či řešení situace, která je klíčová pro další rozvoj a existenci obce a nejedná se o zcela rutinní záležitost. Mimořádným úkolem pak čin, který sice nemá takový význam pro budoucnost obce, avšak má dopad na život v obci a nebylo povinností daného zastupitele jej činit.

2. Zdůvodnění poskytnutí mimořádné odměny. „Důvod poskytnutí mimořádné odměny musí být uveden v usnesení zastupitelstva obce, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta“ (§ 76 odst. 5). Podle důvodové zprávy se předpokládá uvedení důvodů obdobně jako při potřebě zdůvodnit mimořádnou odměnu pro zaměstnance.

Co lze považovat za mimořádný úkol obce?

Zvláště významné úkoly jako např.:

- úspěšná realizace nového vodovodu či kanalizace v obci,
- úspěšné dokončení významné stavby jako je základní škola či infrastruktury, například rekonstrukce místních komunikací či zasíťování pozemků pro výstavbu RD,
- úkoly splněné při krizových situacích (živelní pohromy).

Mimořádné úkoly jako např.:

- v posekání a údržba trávníku, tedy úkol běžně nespádající do povinností starosty,
- zastupování či reprezentace obce kupříkladu na konferenci nebo při úkolech meziobecní spolupráce (lze považovat též za zvláště významný úkol).

Zpráva dále uvádí, že důvody by měly být věcné a konkrétní a měly by vyjadřovat svou povahou mimořádnost či významnost odměnou oceňovaného úkolu. To neznamená, že se musí jednat o obsáhlé odůvodnění – lze zjednodušeně říci, že stačí několika slovy popsat úkol, jak byl splněn za přínosu odměňované osoby a co to obci přineslo (nejlépe nějaké měřitelné indikátory, ale ne vždy je to samozřejmě možné). Nejen důvody, ale rovněž celý proces lze revidovat na základě podnětu podaného k Ministerstvu vnitra podle § 129 zákona o o obcích, Činit tak může jakýkoliv občan obce, tedy včetně například opozičního zastupitele.

3. Samostatný bod jednání. Další z podminek říká: „*Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva obce musí být odůvodněn a projednán jako samostatný bod programu jednání zastupitelstva obce.*“

(§ 76 odst. 5). Jako takový musí být bod včetně odůvodnění odměny „uveden jako samostatný bod navrženého programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce“ (§ 76 odst. 4). Program zasedání se zveřejňuje sedm dnů před jeho konáním na úřední desce obce. Současně je nutné umožnit i dálkový přístup (§ 93 odst. 1).

4. Limit celkové sumy poskytnutých mimořádných odměn. Dále platí, že celková výše všech mimořádných odměn poskytnutých v jednom kalendářním roce uvolněnému členovi zastupitelstva obce (tedy takovému zastupiteli, který vykonává svoji pozici na plný úvazek) nesmí překročit dvojnásobek nejvyšší měsíční odměny, která mu v daném kalendářním roce náležela za výkon jím zastávaných funkcí (§ 76 odst. 2). V případě neuvolněného člena zastupitelstva (vykonávajícího mandát zastupitele při svém zaměstná-

ní) se použije pravidlo obdobně, výše jeho měsíčních odměn je však určena prováděcím předpisem. Proto nesmí být překročen dvojnásobek maximální výše této měsíční odměny určené prováděcím předpisem za výkon jeho funkce či funkcí (§ 76 odst. 3).

Nová úprava by měla ustálit a sjednotit praxi odměňování zastupitelů nad rámec jejich běžných odměn a zamezit zneužívání institutu. Současně jasně zakotvení tohoto institutu umožní snazší kontrolu nad takovým odměňováním zastupitelů, kdy lze poskytnutí odměny podrobit z moci úřední na základě předchozího podnětu kontrole Ministerstvem vnitra obdobně jako jakékoliv jiné usnesení zastupitelstva obce.

Marius Svoboda
odborný asistent právního týmu Svazu

Ministerstva představují program pro rozvoj regionů a podporu zadržení vody v krajině

Ministerstvo pro místní rozvoj bude vypisovat výzvu na dotace pro obce. Bude se jednat o tři velikostní skupiny obcí – do 3 tisíc obyvatel, mezi 3 až 10 tisíci a nad 10 tisíc obyvatel. Předpokládáme, že budou vypsané národní dotační programy pro obnovu místních komunikací, pro obnovu prvků dopravní infrastruktury (zastávky, mostky apod.) a na obnovu sportovní infrastruktury. U obcí nad 10 tisíc obyvatel je možné, že bude vypsán jen první program, tedy na obnovu místních komunikací.

Svaz ve své Analýze potřeb měst a obcí i na základě šetření během letošních krajských setkání obcí potvrdil tuto myšlenku, tedy nejvyšší míru potřebnosti investic či údržby do místních komunikací včetně chodníků. Mimo jiné i pro to, že na takové investice neexistuje mnoho zdrojů financování. Velmi proto vítá tento nový Program rozvoje regionů 19+ z dílny Ministerstva pro místní rozvoj. Prvně jmenovaná skupina obcí do 3 tisíc obyvatel se ponese ve stejném duchu jako v minulých letech, kdy projekt Podpora obnovy a rozvoje venkova ČR malým obcím pomáhal. Předpokládané podávání žádostí bude možné od října 2018 do ledna 2019.

Je otázkou do diskuse, zda by měl být jedním z hodnotících kritérií projektů vliv na využívání a vsakování dešťové vody v daném místě, namísto jejího pouhého odvádění bez užitku. Podporu principů a přístupů k hospodaření se srážkovou vodou a využití dešťových vod například

i s pomocí inovativních (smart) technologií Svaz podporuje. Projekty přizpůsobující se změně klimatu budou totiž jedním z hlavních podporovaných témat z evropských dotací po roce 2021. Alarmující potřeba je tu ale už dnes.

Pokud chtějí obce na podzim tohoto roku investovat do vodní infrastruktury, měly by se zaměřit na dotace Ministerstva zemědělství, které svými opatřeními proti suchu bojuje. Od září bude podpořena investice do zlepšení technického stavu malých vodních toků a malých vodních nádrží ve vlastnictví obcí. Příjem žádostí potrvá do ledna 2019. Otevřen je i titul kanalizace II. Program rozvoje venkova vyhláší své 7., kde podporuje evropskými dotacemi zejména lesnictví.

Ministerstvo pro místní rozvoj na podzim letošního roku také disponuje prostředky z Evropské unie pro své obce. V současné době je v rámci Integrovaného regionál-

ního operačního programu vyhlášena podpora speciálních škol. Výzva je zaměřena na podporu rozvoje infrastruktury škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením a na školské poradny. Cílem je zlepšit systém výchovy a vyučování žáků, kteří odcházejí ze škol do zaměstnání a k dospělému životu.

Evropská komise v květnu letošního roku vydala návrh nařízení, které odhaluje možná témata evropských dotací. Svaz vyjednává nejlepší možné podmínky pro obce i města na budoucí investiční i neinvestiční projekty. Za stejně nutné ale považujeme nastavení systému dotací tak, aby se národní a evropské dotace vzájemně nepřekrývaly. Národní dotační tituly by měly být nastaveny přehledně a podle potřeb našich obcí a dalších žadatelů. Měly by mít systém a jejich vyhledávání by nemělo být administrativně náročné. Jak se k této otázce stavějí například funkční celky s názvem Regionální stálé konference, se dočtete v článku „V Královéhradeckém kraji budují chytrý region“ na str. 26, 27.

Mgr. Kateřina Kapková
sekce pro regionální rozvoj
a zahraniční vztahy Kanceláře Svazu

Elektronizace veřejných zakázek stále vyvolává řadu dotazů

S blížící se elektronizací ve veřejných zakázkách se zvyšuje počet dotazů, se kterými se na nás obrazejí zaměstnanci Center společných služeb i starostové. V minulém čísle vám byly představeny základní aspekty elektronizace. Níže jsme připravili souhrn dotazů a odpovědí, které vás nejvíce zajímají. Věříme, že se dozvíte vše potřebné.

Od kdy a pro koho bude platit elektronizace ve veřejných zakázkách?

Tzv. poslední vlna elektronizace bude účinná od 18. října 2018. Elektronizace bude tudíž platit pro všechny „zbývající“ zadavatele, kterých se předchozí vlny zavádění elektronizace nedotkly – např. obce.

Bude elektronizace povinná i u zakázek malého rozsahu?

Elektronizace se bude týkat pouze zadávacích řízení a zvláštních postupů dle části šesté zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“). U zakázek malého rozsahu není elektronizace povinná.

Bude nutné pořizovat např. i protokol z jednání v elektronické podobě?

Komunikace pomocí elektronických prostředků bude povinná pouze při komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem. Interní

dokumenty, jako např. protokoly z jednání či pozvánky na komise, mohou zůstat v listinné podobě, čehož zadavatelé pravděpodobně budou využívat. Upozorňujeme, že povinnost komunikovat elektronicky není dána pouze zadavateli, ale i dodavateli. Jakýkoli dokument, který bude dodavatel zadavateli odesílat v rámci zadávacího řízení, tudíž musí být odeslán elektronicky. Jedná se například o žádost o vysvětlení zadávací dokumentace, vysvětlení nabídky (na základě dotazu komise či zadavatele) či případné námítky dodavatele.

Co to je elektronický nástroj?

V rámci elektronizace se často hovoří o tzv. elektronických nástrojích. Těch je celá řada a dělí se dle funkcionalit, např. na profil zadavatele či na elektronický nástroj pro elektronickou realizaci zadávacích řízení. Minimum, které budou zadavatelé potre-

bovat, pokud budou chtít vyhlásit zadávací řízení (tedy nikoliv zakázku malého rozsahu), bude elektronický nástroj pro elektronickou realizaci zadávacích řízení, tj. alespoň nástroj pro příjem nabídek (další komunikaci mohou zajišťovat např. přes datové schránky nebo e-maily).

Musí zadavatel využívat pouze elektronický nástroj, který bude certifikovaný?

Elektronické nástroje musí splňovat řadu zejména technických parametrů uvedených v zákoně a v podzákoných právních předpisech. Buď si zadavatel bude muset sám ověřit, že elektronický nástroj všechny tyto podmínky splňuje, anebo si vybere elektronický nástroj, který je certifikovaný. U certifikovaných elektronických nástrojů se má za to, že vždy splňují všechny zákonné požadavky. Seznam certifikovaných elektronických nástrojů je uveden na portálu

KONCEPT SMART CITY SE DÁLE ŠÍŘÍ

ČD - Telematika na špici dodavatelů inteligentních řešení

STÁLE VÍCE MĚST A OBCÍ SPOLÉHÁ NA CHYTRÁ ŘEŠENÍ. NEJČASTĚJŠÍ UPLATNĚNÍ NACHÁZEJÍ V DOPRAVĚ, ALE POSTUPNĚ PRONIKAJÍ I DO DALŠÍCH OBLASTÍ „ZÁKLADNÍCH ŽIVOTNÍCH POTŘEB“ MĚST A OBCÍ. JEDNÍM ZE ŠPIČKOVÝCH DODAVATELŮ CHYTRÝCH ŘEŠENÍ JE ČD - TELEMATIKA, KTERÁ JICH NABÍZÍ JIŽ DESÍTKY.

Robustní optická síť – základ úspěšných řešení

„V dopravě máme za sebou řadu fungujících instalací v parkování, dohledu tunelů nebo měření rychlosti či hmotnosti vozidel v provozu. Nabízíme toho ale mnohem víc,“ vysvětluje Peter Hudák, obchodní ředitel ČD - Telematiky. „Klíčovým prvkem moderní infrastruktury je rychlý internet. Disponujeme druhou největší optickou sítí v zemi a není pro nás problémem na ni připojovat celá města,“ zdůrazňuje Hudák. „Pro města a obce umíme zajistit provoz jejich aplikací v našich dokonale zabezpečených datových centrech,“ dodává.

Když spolu chytré věci mluví

Koncept Internetu věcí (IoT) spočívá ve vzájemné komunikaci zařízení připojených do příslušné sítě a ČD - Telematika je schopna stavět svá chytrá řešení na jakémkoliv dostupné infrastruktuře. Díky IoT si

CHYTRÁ ŘEŠENÍ

DOPRAVA BEZPEČNOST INFORMACE BUDOVY PROSTŘEDÍ

vyměňují informace parkovací senzory, může být řízeno veřejné osvětlení, prováděny vzdálené odečty vody, plynu a elektřiny, sledována kvalita prostředí v budovách i mimo ně. Například izolace zateplených budov přispívá k častějšímu výskytu vyšších koncentrací CO₂, což zvyšuje únavu a snižuje pozornost žáků či studentů. ČD - Telematika nabízí systém monitorování koncentrace CO₂, který se uplatňuje právě především ve školách.

Sdílená data je třeba efektivně využívat

ČD - Telematika umí pro města a obce vybudovat lokální síť IoT na míru podle zadání a potřeb. Pro efektivní využití sdílených informací je důležité jejich shromažďování a vyhodnocování v jednotné datové platformě, jako je například Centrální informační systém pro dopravu v klidu zprovozněný v Českých Budějovicích. Společnost dlouhodobě věnuje velkou pozornost zabezpečení internetových služeb. O jejich kvalitách svědčí mj. skutečnost, že je používá i Úřad vlády.

Koncept Chytrých řešení pro města a obce ČD - Telematika postupně rozšiřuje a v základních oblastech Dopravy, Bezpečnosti, Informací, Životního prostředí a Budov se připravovaná řešení počítají na desítky a jejich počet roste.

veřejných zakázek, který provozuje Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“).

Existuje nějaký bezplatný elektronický nástroj?

MMR vytvořilo bezplatný elektronický nástroj, tzv. Národní elektronický nástroj (dále jen „NEN“) dostupný na webové stránce nen.nipez.cz. Nevýhodou oproti elektronickým nástrojům, které nabízejí soukromí poskytovatelé, je poměrně nízká uživatelská přívětivost (systém bývá pomalý, dokumenty se pomalu načítají). Na druhou stranu zákon umožňuje, aby zadavatelé měli jeden profil (např. ten stávající) a jako druhý využili NEN (jediná zákonem uznaná možnost, kdy zadavatel může využívat současně dva profily zadavatele). NEN je možné tudíž využít buď jako profil zadavatele, kterým je současně možné i elektronicky realizovat zadávací řízení, anebo pouze jako elektronický nástroj pro realizaci zadávacího řízení, aniž by byl oficiálně uznán jako profil zadavatele (adresa nebude zveřejněna ve Věstníku veřejných zakázek).

Jak mohou zadavatelé využívat NEN?

Na svém stávajícím profilu mohou zadavatelé administrovat nadále např. zakázky malého rozsahu a na jejich druhém profilu zadavatele, kterým je NEN, by zadávali větší zakázky, případně by pověřili externí subjekt, aby jim zakázku v systému NEN administroval. Třetí možností je žádný elektronický nástroj neshánět a v případě zadávacího řízení, které by někdy v budoucnu zadavatel vyhlásil, nechat plně administraci zadávacího řízení na externím subjektu, např. na dobrovolném svazku obcí. Externí subjekt by musel zajistit jak administraci zakázky, tak elektronický nástroj pro příjem nabídek. Na rozdíl od profilu zadavatele totiž není nutné mít elektronický nástroj pro příjem nabídek k dispozici trvale, ale pouze v rámci administrace zadávacího řízení.

Bude možné přijímat nabídky prostřednictvím datové schránky?

Ačkoliv ZZVZ neukládá zadavateli, jaký elektronický prostředek by měl použít k elektronické komunikaci, existuje jedna výjimka, při které je jasně stanoven druh elektronického nástroje, a to příjem nabídek. Už z povahy věci je zřejmé, že příjem nabídek přes e-mail není možný, a to z důvodu nízkého zabezpečení celého procesu. Jednoduše řečeno, nabídky by mohly být otevřeny před uplynutím lhůty pro podání nabídek, případně by s nimi mohlo být jinak manipulováno. Ani prostřednictvím datové schránky není technické zabezpečení natolik dostačující, aby bylo možné zabránit netransparentnímu

jednání. Elektronický nástroj musí splňovat řadu technických podmínek a je určen přímo pro elektronický příjem nabídek (existují různé druhy elektronických nástrojů v závislosti na funkcionalitě – krom elektronického nástroje pro realizaci zadávacího řízení existuje např. i elektronický nástroj, kterým je profil zadavatele nebo elektronický nástroj pro elektronickou aukci).

Pokud zadávací řízení zadavatel zahájí 1. října 2018 a lhůta pro podání nabídek bude stanovena na 20. října 2018, bude se na řízení vztahovat povinnost elektronizace? Bude muset zadavatel již do zadávací dokumentace stanovit povinnost podávat nabídky pouze v elektronické podobě?

Ano, při výše uvedených termínech by měl zadavatel stanovit povinnost podávat nabídky pouze elektronicky již do zadávací dokumentace. Zákonná ustanovení k elektronizaci nemají žádná přechodná ustanovení. Úderem první vteřiny dne 18. října 2018 bude zadavatel povinně komunikovat s dodavatelem pouze elektronicky (nutno podotknout, že se daná povinnost vztahuje i na komunikaci od dodavatele k zadavateli). To se týká nejen podávání a příjmu nabídek do zadávacího řízení, ale např. i žádostí o vysvětlení zadávací dokumentace, nabídek a především dokládání kvalifikace v originálech či úředně ověřených kopiích před podpisem smlouvy. Gestor zákona, MMR, zatím pro předkládání dokladů před podpisem smlouvy elektronickou formou nevydalo žádné doporučení. V případě podpisu smlouvy existuje stanovisko MMR, dle něž smlouvy podepsané v listinné podobě nebudou neplatné.

Lhůta pro podání nabídek měla původně skončit před 18. říjnem 2018, ale z důvodu dodatečných vysvětlení zadávací dokumentace konec lhůty připadl na termín po 18. 10. 2018. V původním zadání zadavatel požadoval listinné nabídky. Jak danou situaci řešit? Bude muset zadavatel prodloužit lhůtu pro podání nabídek o celou původní délku?

U zadávacího řízení, které bylo zahájeno před 18. říjnem 2018, a to s příjmem nabídek v listinné podobě, u něž byla lhůta pro podání nabídek prodloužena tak, že končí 18. října 2018 a později, musí zadavatel prostřednictvím vysvětlení zadávací dokumentace upravit formu podání nabídek na elektronickou, pokud hodlá v zadávacím řízení pokračovat. S úpravou zadávacích podmínek je spojena případná úprava informací ve Věstníku veřejných zakázek a v Úředním věstníku EU. Domníváme se, že změna formy podání

nabídek z listinné na elektronickou je změnou zadávacích podmínek a zadavatel bude nucen prodloužit lhůtu pro podání nabídek. Změna formy z listinné na elektronickou by za určitých okolností mohla i rozšířit okruh možných dodavatelů, např. o dodavatele, kteří by se jinak nepřihlásili z důvodu dalšího času, který by původně potřebovali pro poštovní přepravu listinné podoby nabídky. Rozšíření dodavatelů a s tím spojené prodloužení lhůty pro podání nabídek o celou původní délku (§ 99 odst. 2 ZZVZ) je již poměrně formalistickým přístupem, nicméně jisté prodloužení lhůty pro podání nabídek zadavatelům doporučujeme.

V rámci vysvětlení zadávací dokumentace bude muset zadavatel určit nějaký elektronický nástroj, jehož prostřednictvím podají dodavatelé nabídky. Jak to má zadavatel provést? Postačí ve vysvětlení zadávacích podmínek uvést pouze odkaz na elektronický nástroj pro příjem nabídek? Pokud pro příjem nabídek budu využívat NEN, musím uveřejnit zadávací dokumentaci i v systému NEN?

Pokud zadavatel využívá profil zadavatele, který není zároveň elektronickým nástrojem pro příjem nabídek, pak může zadávací dokumentaci uveřejnit na svém profilu zadavatele a jiný elektronický nástroj používat pouze pro příjem nabídek. V praxi tudíž bude v zadávací dokumentaci odkaz na elektronický nástroj, prostřednictvím kterého budou moci dodavatelé podávat své nabídky. Současně zadavatel uvede přímo v zadávací dokumentaci nebo odkazem v zadávací dokumentaci informace technické povahy, včetně kódování a šifrování, které jsou nezbytné pro elektronickou komunikaci a zejména pak pro podání nabídek. Zveřejňovat opětovně zadávací dokumentaci v elektronickém nástroji, který zadavatel používá pouze pro příjem nabídek, není nutné. Je ovšem otázkou, zdali takový krok bude u některých elektronických nástrojů vůbec možný, jelikož technické prostředí elektronických nástrojů je různé v závislosti na daném provozovateli.

Další informace k elektronizaci lze taktéž nalézt i v nově zveřejněných metodických dokumentech MMR na portálu veřejných zakázek. O průběhu elektronizace v zakázkách, zejména s ohledem na ryze praktické problémy, které se postupně objevují, vás budeme průběžně informovat.

Mgr. Veronika Svobodová
právní specialista na veřejné zakázky
sekce pro projekty a inovativní přístupy
kanceláře Svazu

V srpnu a září 2018 jsme připomínkovali především:**Změny ve vydávání Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí**

Předkládá: Ministerstvo vnitra; na Svazu připomínkuje: Mgr. Ivona Mottlová

Svaz uplatnil zásadní připomínku týkající se povinnosti Ministerstva vnitra avizovat vydání elektronického Věstníku prostřednictvím datových schránek.

Návrh poslanců Lukáše Černožského, Tomáše Martínka, Jakuba Michálka, Ivana Bartoše a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a návrh na vydání ústavního zákona, kterým se mění zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (sněmovní tisk č. 229)

Předkládá: Úřad vlády; na Svazu připomínkuje: Mgr. Ivona Mottlová

Svaz uplatnil zásadní připomínky k oběma návrhům s tím, že požaduje nejprve odstranit duplicitu, resp. multiplicitu kontrol, požaduje záruku, že předmětem kontrol nebude účelnost a hospodárnost a odmítá kontrolu soukromoprávních subjektů.

Národní akční plán společenské odpovědnosti organizací v České republice na léta 2019–2023

Předkládá: Ministerstvo průmyslu a obchodu; na Svazu připomínkuje: Mgr. Michaela Papírníková Jurečková, Mgr. Šárka Řecková

Svaz uplatnil doporučující připomínky týkající se spolupráce municipalit s ostatními stranami a místní Agendy 21 ve vztahu k společenské odpovědnosti.

Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022

Předkládá: Úřad vlády; na Svazu připomínkuje: Mgr. Ivona Mottlová

Svaz uplatnil doporučující připomínky týkající se rozšiřování kontrolní pravomoci Nejvyššího kontrolního úřadu a textace některých ustanovení.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

Návrh vyhlášky o Programu statistických zjišťování na rok 2019

Předkládá: ČSÚ; na Svazu připomínkuje: PhDr. Ing. Ilona Maso-pustová

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělání, ve znění vyhlášky č. 58/2016 Sb.

Předkládá: MŠMT ČR; na Svazu připomínkuje: Mgr. Michaela Papírníková Jurečková

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 358/2013 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí

Předkládá: ČÚZK; na Svazu připomínkuje: Mgr. Michaela Papírníková Jurečková

Návrh nařízení vlády o oborech státní služby

Předkládá: MV ČR; na Svazu připomínkuje: Mgr. Ivona Mottlová

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávních celků, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá: MV ČR; na Svazu připomínkuje: Mgr. Ivona Mottlová

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Předkládá: MŠMT ČR; na Svazu připomínkuje: Mgr. Michaela Papírníková Jurečková

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá: MŠMT ČR; na Svazu připomínkuje: Mgr. Michaela Papírníková Jurečková

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, ve znění pozdějších předpisů

Předkládá: MV ČR; na Svazu připomínkuje: Mgr. Michaela Papírníková Jurečková

Návrh vyhlášky o požadavcích na mlýnské obilné výrobky, těstoviny, pekařské výrobky a cukrářské výrobky a těsta

Předkládá: MZE ČR; na Svazu připomínkuje: Ing. Bc. Barbora Tomčalová

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Řízení před soudem: ochrana proti nečinnosti Státní kontrola: odborný dozor nad jakostí

I. Oznámení Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, o přerušení odborného dozoru nad jakostí podle § 26 odst. 1 zákona č. 309/2000 Sb., o obranné standardizaci, katalogizaci a státním ověřování jakosti výrobků a služeb určených k zajištění obrany státu, není rozhodnutím podle § 65 s. ř. s. Žalobou na ochranu proti nečinnosti (§ 79 a násl. s. ř. s.) se tudíž nelze domáhat, aby soud uložil Ministerstvu obrany povinnost rozhodnout o „odvolání“ proti tomuto oznámení.

II. Odborný dozor nad jakostí (§ 24 a násl. zákona č. 309/2000 Sb., o obranné standardizaci, katalogizaci a státním ověřování jakosti výrobků a služeb určených k zajištění obrany státu) není kontrolou ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, čj. 6 As 103/2018-53)

Daňové řízení: lhůta k úhradě úroku z prodlení

V případě úroku z prodlení je třeba – nejsou-li zde žádné okolnosti, které by nasvědčovaly neochotě či neschopnosti daňového subjektu uhradit úrok z prodlení dobrovolně – poskytnout daňovému subjektu přiměřenou lhůtu k dobrovolné úhradě, přičemž tato lhůta se odvíjí od doručení deklaratorního platebního výměru na úrok z prodlení, vydaného dle § 252 odst. 6 zákona číslo 280/2009 Sb., daňového řádu.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 2. 2018, čj. 22 Af 2/2017-41)

Ochrana osobních údajů: střet práva na informace a práva na ochranu soukromí

I. Při postihu za správní delikt podle § 45a odst. 1 a 3 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, zde za zveřejnění osobních údajů v rozporu se zákazem plynoucím z § 8c trestního řádu, musí správní orgán posoudit, zda nepřevážil veřejný zájem na

zveřejnění údajů nad právem na ochranu soukromí dotčených osob ve smyslu § 8d trestního řádu.

II. Střet práva na informace (čl. 17 Listiny základních práv a svobod) a práva na ochranu soukromí (čl. 10 Listiny základních práv a svobod) musí správní orgán posuzovat individuálně ve vztahu ke všem osobám zveřejněním dotčeným, přičemž musí vyhodnotit i význam jejich postavení ve veřejném životě.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2018, čj. 2 As 304/2017-42)

Provoz na pozemních komunikacích: zadržení řídicího průkazu

V řízení o otázce, zda bude řídicí zadržen řídicí průkaz do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku (§ 118c odst. 1 ve spojení s § 118a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu), svěřuje zákon rozhodujícímu orgánu správní uvážení („lze rozhodnout o zadržení řídicího průkazu“). Správní orgán tak nemůže automaticky rozhodnout o zadržení řídicího průkazu jen proto, že byla naplněna některá z podmínek stanovených v § 118a odst. 1 [zde konkrétně písm. d), tj. podezření z řízení pod vlivem alkoholu]. K automatickému následku v žádném případě nevede to, že zákon nestanoví žádná kritéria pro užití správního uvážení. Je na správním orgánu, aby taková rozumná kritéria našel a míru jejich naplnění v konkrétním případě popsal ve svém rozhodnutí.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2018, čj. 10 As 174/2017-27)

Kompetenční spory: náhrada škody při porušení právní povinnosti podle energetického zákona

Príslušným k rozhodnutí ve sporu o náhradu škody vzniklé z tvrzeného porušení právní povinnosti vyplývající ze zák. č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon), je soud v občanském soudním řízení.

(Podle usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 21. 3. 2018, čj. Konf 52/2017-17)

Řízení před soudem: nezákonný zásah; charakter výzvy k podávání žádostí o dotaci

I. Výzva k podávání žádostí o dotaci je aktem veřejné správy, který nemůže být pojmově nezákonným zásahem ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s., neboť se vůbec nejedná o úkon mířící

proti konkrétním subjektům, který by byl způsobilý zasáhnout do práv jednotlivce. Žaloba proti tomuto aktu proto musí být odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. II. Před vydáním rozhodnutí podle § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění účinném do 31. 12. 2017, které je rozhodnutím o konkrétních právech a povinnostech konkrétních adresátů o jejich žádosti o poskytnutí dotace, není soudní přezkum v procesu čerpání dotací zpravidla možný.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018, čj. 6 Afs 8/2018-37)

Veřejné zdravotní pojištění: výběrové řízení k zajišťování poskytování hrazených služeb zdravotními pojišťovnami

I. Výběrové řízení, které má sloužit k zajišťování poskytování hrazených služeb zdravotními pojišťovnami, je dvoustupňové a v obou svých fázích není řízením podle správního řádu, ale je zvláštním postupem podle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

II. Uchazeč se nemůže domáhat přezkoumání rozhodnutí o výsledku výběrového řízení, které má sloužit k zajišťování poskytování hrazených služeb zdravotními pojišťovnami, neboť tento úkon není rozhodnutím v oblasti veřejné správy.

(Podle usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2018, čj. 14 Ad 5/2018-17)

Obecní policie: působnost

I. Pokud obecní policie provozuje kamerový systém za účelem odhalování přestupků, které jsou ovšem mimo její působnost [§ 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve spojení s dalšími ustanoveními téhož zákona nebo zvláštních zákonů], je takový kamerový systém provozován v rozporu s § 24b odst. 1 zákona o obecní policii. Důkazy z takového systému vzešlé jsou nezákonné a procesně nepoužitelné.

II. Obecní policie nemohla v době před 1. 7. 2017 provozovat kamerový systém, jehož jediným či hlavním cílem bylo monitorovat dodržování povinnosti zastavit vozidlo na signál červeného světla [§ 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu)].

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, čj. 10 As 15/2018-36)

Zdroj: Sbíрка rozhodnutí
Nejvyššího správního soudu

Zeptali jste se...

Právní poradna má v databázi již kolem 2000 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec (dosavadní průměr) Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hleďte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz.

Co se rozumí mimořádným nebo zvláště významným plněním úkolů pro poskytnutí mimořádné odměny členu zastupitelstva obce? Je jim zásluha o poskytnutí dotace obci, na kterou není právní nárok?

Podle ustanovení § 76 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, platí, že členovi zastupitelstva obce může obec poskytnout mimořádnou odměnu za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů obce. Povahově termíny „mimořádné“ nebo „zvláště významné“ úkoly představují neurčitě právní pojmy, které je třeba definovat vždy s ohledem na konkrétní okolnosti a zcela konkrétní podmínky v dané obci. Není tedy možné obecně stanovit, co vše lze za „mimořádný přínos“ považovat, nicméně povahově by se mělo jednat o ocenění skutečně objektivně nadstandardních činností a výsledků daného člena zastupitelstva obce. Důvodová zpráva k předpokladům pro poskytnutí mimořádné odměny uvádí: „Důvody by měly být věcné a konkrétní a vyjadřovat svou povahou mimořádnost úkolu - např. v případě ukončení mimořádného projektu města (kanalizace, plynofikace), přípravu konkrétního dokumentu (koncepte) apod.“

V kontextu výše uvedeného se lze domnívat, že pokud se daný člen zastupitelstva obce významně zasloužil o získání dotace, lze za takové jednání mimořádnou odměnu teoreticky poskytnout. Mělo by ovšem dojít k řádnému odůvodnění, ze kterého bude seznatelné, že se nejednalo v zásadě o rutinní činnost, ale bylo třeba vynaložit nadstandardní úsilí apod.

Rada obce pověřila oddáváním vybraného řadového člena zastupitelstva obce. Může mu v této souvislosti schválit i odměnu či příspěvek na ošatné?

Odměnu (resp. navýšení odměny) za oddávání či příspěvek na úpravu zevnějšku oddávajícího člena zastupitelstva obce musí schválit výhradně zastupitelstvo obce, rada obce k tomu nemá pravomoc.

Jak je možné postupovat, pokud nový starosta obce by chtěl dát výpověď stávajícím zaměstnancům obce? Bude se postupovat podle zákoníku práce, nebo zákona o státní službě?

Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, se na zaměstnance obce vůbec nevztahuje. Právní poměry zaměstnanců obce se řídí primárně zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v případě úředníků se v určitých aspektech postupuje dle zvláštní právní úpravy v podobě zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů. Při úvahách o možné výpovědi podané zaměstnavatelem je ale třeba vzít v potaz, že ze strany zaměstnavatele je možné podat zaměstnanci výpověď pouze v případech jasně stanovených zákonem (viz § 52 zákoníku práce).

Jak by mělo vypadat usnesení o odměně uvolněného starosty či místostarosty?

Podle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, platí, že odměna uvolněnému členu zastupitelstva se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo obce určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva obce uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo obce jako takovou funkci určilo. Konkrétní výše odměn poskytovaných uvolněným členům zastupitelstva obce za

měsíc je stanovena v závislosti na velikostní kategorii obce v nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků.

Uvedené znamená, že zastupitelstvo v případě uvolněných členů zastupitelstva nerozhoduje o výši odměny, ale pouze o uvolnění příslušné funkce (resp. o stanovení určité funkce, že bude vykonávána uvolněným členem zastupitelstva obce) a zvolení konkrétního zastupitele do této funkce. („Zastupitelstvo obce schvaluje, že funkce starosty a místostarosty jsou funkce, pro které jsou členové zastupitelstva obce uvolněni.“; Zastupitelstvo obce volí starostou/místostarostou ...“).

Lze nezaplacený poplatek za popelnici strhnout z výplaty pracovníka?

Poplatky za komunální odpad jsou vybírány s využitím zákona číslo 280/2009 Sb., daňový řád. V případě, kdy není poplatek uhrazen, správce daně (tj. ve většině případů obecní úřad) může rozhodnout o jeho výši autoritativně a daňovému subjektu zaslat příslušný platební výměr. Poté, co platební výměr nabude právní moci, stává se titulem, který by měl být využit jako podklad pro vymození této pohledávky. Daňový řád dává několik možností k vymáhání poplatků, když v první řadě zmiňuje daňovou exekuci a poté připouští též zajištění vymození pohledávky prostřednictvím soudu, případně soudního exekutora. Jedním ze způsobů exekuce jsou i srážky ze mzdy.

Platí tedy, že autoritativně provedená srážka nezaplaceného poplatku ze mzdy zaměstnance by byla možná jen tehdy, pokud by bylo postupováno v souladu s nařízenou exekucí. Za jakýchkoli jiných okolností by nezaplacený poplatek bylo možné strhnout z výplaty pracovníka pouze na základě vzájemné dohody, nikoliv ovšem jednostranně.

Město má v úmyslu regulovat umístování a vzhled restauračních předzahrádek v městské památkové zóně. Je možné vydat obecně závaznou vyhlášku, kterou pro tuto činnost stanoví pravidla?

Pravidla pro umístování a vzhled restauračních předzahrádek povahově nejsou obecně závazným právním předpisem, a tudíž forma obecně závazné vyhlášky není na místě (nejedná se o záležitost, která by byla zařaditelná pod ustanovení § 10 zákona o obcích). Na obdobná pravidla je třeba nahlížet coby na interní předpis, který má vazbu zejména pro účely ustanovení § 25 (zvláštní užívání komunikací) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, nebo zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ale i dalších zákonů, např. z hlediska záboru veřejného prostranství a platby místního poplatku. Pravomoc k přijetí obdobných pravidel spadá mezi tzv. zbytkové pravomoci rady obce dle ustanovení § 102 odst. 3 zákona o obcích. Primárně se tedy jedná o pravomoc rady obce, avšak pravomoc si může vyhradit zastupitelstvo obce; pravomoc lze svěřit rovněž starostovi nebo obecnímu úřadu.

Tato pravidla mohou sloužit jako vodítko (kritérium) z hlediska správní úvahy, zda budou předzahrádky povoleny z hlediska zmíněného § 25 zákona o pozemních komunikacích. Pravidla je ovšem třeba stanovit citlivě tak, aby nebyla narušena hospodářská soutěž, nedošlo k diskriminaci apod.

odpovědi zpracovala KVB advokátní kancelář

V Královéhradeckém kraji budují „Chytrý region“

Chytrý region je již třetím rokem podporovaný a úspěšný koncept, jak uplatnit principy udržitelného rozvoje v Královéhradeckém kraji. Je založen na propojení inovativních přístupů s chytrými sítěmi a technologiemi, na otevřené komunikaci s různými aktéry z veřejného, soukromého i neziskového sektoru a na dlouhodobém plánování. Tyto přístupy jsou důležité pro rozvoj regionu zejména z hlediska zaměstnanosti, atraktivnosti místa pro obyvatele i podnikatelské subjekty.

Regionální investiční a rozvojová agentura Královéhradeckého kraje Centrum investic, rozvoje a inovací (CIRI) podporuje a rozvíjí koncept Chytrého regionu. Významným mecenášem a nositelem konceptu Chytrého regionu je Královéhradecký kraj, který umožňuje jeho další rozvoj.

Nosným cílem v rámci konceptu Chytrý region bylo usnadnit starostům a představitelům veřejné správy regionu orientaci v tomto prostředí, poskytnout přehledné, stručné a inspirativní informace. CIRI připravilo konferenci a zeptalo se starostů, co by potřebovali. Zájem o chytrá řešení v regionu tak doložily **výsledky průzkumu** v roce 2017 mezi městy a obcemi Královéhradeckého kraje. Téměř všichni respondenti v rámci šetření uvedli, že se o chytré technologie zajímají a rádi by se o nich dozvěděli více informací. Většina z nich se prozatím nachází ve fázi, kdy hledají informace a inspiraci. Obecně platí, že čím menší obec, tím menší povědomí o možnostech chytrých řešení.

Největší zájem ze strany obcí a měst v kraji je o chytré technologie v oblasti životního prostředí, konkrétně odpadového hospodářství (např. chytré popelnice) či chytré prvky ve veřejném prostoru jako lavičky, lampy, zastávky s možností nabí-

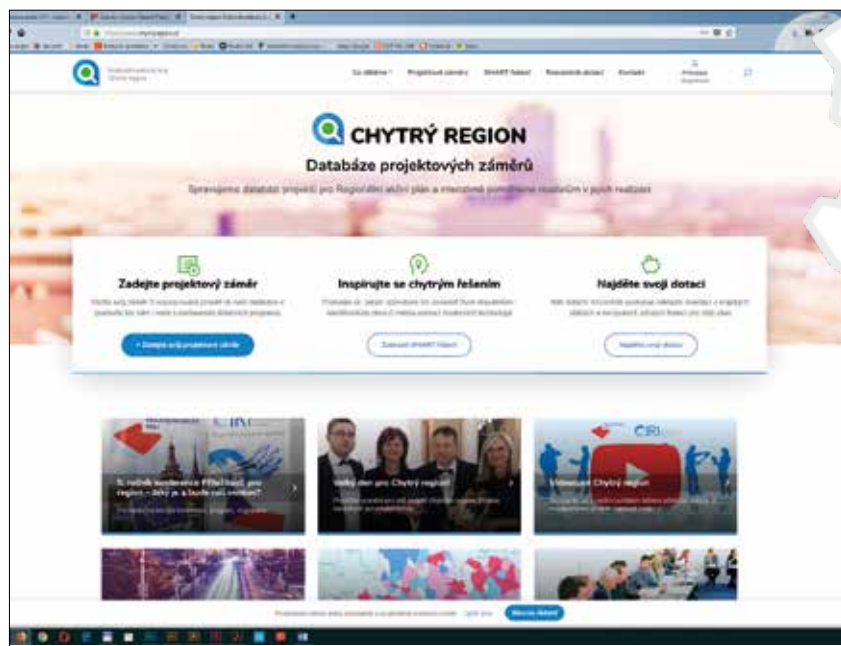
jení telefonu či bezdrátového připojení k internetu. Zájem je také o chytrá řešení v oblasti energetických úspor, kde se téměř čtyři pětiny respondentů zajímají především o úspory veřejného osvětlení a více jak polovina o obnovitelné zdroje energií. Nemalý zájem ze strany obcí v regionu je rovněž o zavádění inovací v oblasti veřejné správy (tzv. chytrý úřad) či je patrná poptávka po chytrých mobilních či webových aplikacích, s jejichž pomocí by obce mohly zpřístupnit data pro své občany nebo turisty.

Dle **velikostních kategorií obcí** z hlediska počtu obyvatel je u malých obcí do 1000 obyvatel největší zájem o inovace v rámci veřejné správy a úspory veřejného osvětlení. Obce v kategorii 1001 – 5000 obyvatel by rády zavedly chytré technologie v oblastech obnovitelných zdrojů energie a odpadů, ale i mobilní či webové aplikace. Větší města nad 10 tisíc obyvatel naopak vykazují největší poptávku po inovacích v oblastech čisté dopravy, chytrých prvků ve veřejném prostoru.

Odpovědi byly důležitým impulsem a potvrzením, že koncept Chytrý region má smysl. Záhy následovaly další výzvy, inspirace, které umožnily **rozvoj konceptu** do současného rozsahu a naplnění. Podařilo se například vytvořit

základní síť partnerů a spustit webový portál Chytrý region.

Cílem práce CIRI je **napomáhat obcím a regionálním partnerům** s realizací jejich potřeb s akcentem na chytré přístupy. Průběžně jsou vyhledávána chytrá řešení pro potřeby regionu a partnerů. Je poskytován kompletní informační servis v oblasti chytrých řešení, doplněný o inspiraci v příkladech dobré praxe. Pořádají se tematicky zaměřené semináře a workshopy, které umožňují firmám nabídnout řešení zájemcům o chytré přístupy a technologie. Zároveň na společných setkáních dochází k **propojení nabídky firem s reálnou poptávkou měst a obcí**. První tři workshopy v letech 2017 a 2018 byly zaměřeny na dopravu, vodní hospodářství a odpady. V současné době je podporován na území kraje nový trend tzv. **Smart village** – Chytrý venkov, který je postaven především na principech podpory sociálních inovací, síťování komunit a rozvoji lokální ekonomiky.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Kulaté stoly CSS aneb Diskuse nad tématy z území

Projekt Center společných služeb (CSS) čtvrtletně pořádá tzv. kulatý stůl. Jedná se o diskusi nad aktuálním tématem s odborníky na danou problematiku, zaměstnanci CSS a zástupci projektového týmu. Tento rok se uskutečnily již tři takové kulaté stoly a další se připravují.

Jak vlastně CSS funguje

První z těchto kulatých stolů se uskutečnil v březnu 2018 v Pardubicích a jeho tématem bylo představení fungování CSS – proč vzniklo, kdo za ním stojí, jaká je jeho náplň, jak se daří komunikovat se starosty a další otázky spojené s Centry. Moderátorem akce byl Ivan Ryšavý, šéfredaktor časopisu *Moderní obec*.

Diskuse ale proběhla nejen nad zmiňovanými tématy, ale i nad možným financováním CSS, přenosem kompetencí veřejné správy, výhledy do budoucna a nad příležitostmi pro další rozvoj meziobecní spolupráce.

Pracovníci Center se občas potýkají s nezájmem starostů o CSS a jejich činnosti. Proč by měli spolupracovat s CSS? „*Starostové zejména menších obcí tak mají volnější ruce pro vlastní práci a zároveň dostávají k dispozici smysluplná efektivní a výhodně ekonomická řešení například pro odpadové hospodářství, vodohospodářství, sociální*

Kulatý stůl – Pardubice

služby, školství či dopravu, bezpečnost apod.,“ konstatovala Ivana Červinková, expertka na komunikaci. Jak dále uvedla, podle jejích zkušeností se zejména v poslední době zájem o využívání těchto služeb ze strany obcí zúčastněných v projektu zvyšuje.

*Celou diskusi u březnového kulatého stolu a fungování CSS najdete v dubnovém čísle časopisu *Moderní obec*, str. 56–59.*

GDPR po 25. 5. 2018

Druhým tématem setkání u kulatého stolu, i když byl vlastně hranatý, bylo téma GDPR a jak se dařilo či nedařilo plnění povinností, které vyplývají z příslušného nařízení prostřednictvím CSS. Setkání se konalo v Praze v červnu 2018 za přítomnosti zástupců Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) – Soni Matochové a Petra Ševčíka, kteří se Svazem na problematice GDPR dlouhodobě spolupracovali. Bylo tak pro ně přínosné vidět, jak jejich výstupy a pomoc byla aplikována v území. Tento kulatý stůl byl pod patronací časopisu *PRO města a obce* a šéfredaktora Pavla Černého.

Setkání začalo spíše obvyklou reakcí na pozdní aplikaci nařízení a nepřipravenost dokumentů. Na druhou stranu zástupci ÚOOÚ upozornili, že případné kontroly budou spíše informativní, žádné horentní sankce nebudou obcím a městům rozdávány. Pokud obec pochybí, bude upozorněna na to, aby zjednala nápravu.

Informace o tom, jak si obce zajistily svého pověřence, se různí. Díky projektu CSS mohou obce využít pověřence v rámci Centra, jehož služby jsou pro členy příslušného DSO poskytovány zdarma nebo za menší paušál. Některé obce však tuto možnost nevyužily a mají pověřence vlastního. Výhody zajištění služeb pověřence přes CSS vidí účastníci diskuse v tom, že Centrum společných služeb poskytuje mnohem širší rozsah činností než specializovaná firma nebo jednotlivec. Obcím tak nehrozí riziko, že při žádosti o pomoc s nějakým specifickým problémem budou odmítnuty s odůvodněním, že toto již do kompetence pověřence nepatří. Navíc cenová úroveň poskytovaných služeb je mnohem nižší než pověřenec od externích firem.

*Celý článek si můžete přečíst v červencovém čísle časopisu *PRO města a obce*, str. 22–24.*

Sdílené účetnictví má smysl

V srpnu 2018 se uskutečnil zatím poslední kulatý stůl na téma Společného účetnictví

obcí, kde zástupci CSS diskutovali přímo se zástupci Ministerstva financí, z odboru 28 – Regulace a metodika účetnictví – ředitelem odboru Davidem Bauerem a Michalem Svobodou na téma výhody a nevýhody sdílené účetní, jaká je uplatnitelnost v praxi a zda se dá zbořit bariéra nutkání většiny starostů mít své účetnictví pod palcem. Diskusi vedl Antonín Eliáš, šéfredaktor časopisu *Obec a finance*.

Během setkání vyplynulo, že velmi záleží na přístupech jednotlivých starostů. Jak uvedla Ivana Červinková: „*Sdílené účetnictví je téma na jedné straně nenáviděné, na druhé straně velmi chtěné. Mezi tím není nic.*“

Účastníci kulatého stolu se shodli na tom, že sdílení účetních služeb pro DSO je správný směr, musí se však vychovat nové síly. Přitom by se měly využít znalosti a schopnosti stávajících účetních a měly by být náležitě ohodnoceny a motivovány k přípravě nové generace účetních. K tomu je potřebné vytvořit podmínky, nejen finanční. Mnoho účetních bude odcházet do důchodu a nemají svoji agendu komu předat. Je tady tak riziko pro mnoho obcí, že jejich účetnictví nebude mít kdo převzít. A to nejen v případě jejich důchodu, ale také zástup při nemoci či dovolené.

Na velmi důležitou věc dále upozornil David Bauer: „*Motivace starostů zabývat se těmito otázkami zákonitě přijde. Pokud si starosta uvědomí, že má nejenom politickou odpovědnost, ale i odpovědnost trestněprávní, která plyne z porušení zákonných norem upravných finanční hospodaření a jeho kontrolu v obci. Musí být nastaven systém nakládání s doklady, stanoven postup finančních toků a odpovědnost jednotlivých pracovníků, předepsán systém kontroly, pravidla proškolení lidí, jejich dodržování atd. Předpisy se musí dodržovat a jejich porušení, úmyslné nebo z nedbalosti, se trestá a konečná odpovědnost je vždy na starostovi. Ten musí v případě zjištění nedostatku vždy prokázat, že udělal všechno, aby k porušení předpisu nedocházelo (má schválené dokumenty, seznámil s nimi pracovníky. . .). Neobstojí argumenty, že všechny faktury mám pod kontrolou v krabici*

od bot a mám uzavřenou smlouvu s účetní. Odborník v Centru služeb by měl tyto záležitosti pomáhat starostovi uspořádat v souladu s předpisy a „kryt mu záda,“ aby měl všechny náležitosti v obci v pořádku.“

Proč by tedy měli starostové přemýšlet o sdíleném účetnictví?

- Zastupitelnost účetních
- Vyšší profesionalita
- Finanční úspora
- Metodická pomoc ze strany MF ČR
- Trestněprávní odpovědnost

Mnoho CSS si již tuto problematiku uvědomuje a snaží se alespoň společně odborně vzdělávat obecní účetní. V CSS Hanácký

venkov jim 4x ročně rozesílají aktuální informace a 2x za rok pořádají školení. Účetní tak mohou probrat vše, s čím se ve svém území potýkají, ušetří čas i peníze za cestování do krajského města a hlavně sdílí své zkušenosti v místě. V tom Zdeňka Loučková z CSS Hanácký venkov, kovaná účetní, vidí v současnosti smysl práce jejich centra v této oblasti.

Více k tématu sdíleného účetnictví najdete v časopise *Obec a Finance*, 4/2018, str. 30–33.

Diskutovat budeme dál

V setkávání u kulatých stolů CSS budeme i nadále pokračovat. Pokud by vás nějaké téma zajímalo, ozvěte se nám na doleza-

Kulatý stůl – Praha

lova@smocr.cz. Všechny uvedené články najdete také na stránkách projektu.

Ing. Pavla Doležalová
sekce pro projekty a inovativní přístupy
Kanceláře Svazu

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt „Efektivní správa obcí“ – záruka kvalitních služeb v oblasti vzdělávání

Svaz měst a obcí se rozhodl navázat svou projektovou činností na úspěšné vzdělávací projekty z let 2010 až 2015 „Vzdělaný zastupitel“ a „Odpovědný zastupitel“ a v současné době již realizuje nový projekt, který nese název „Efektivní řízení rozvoje obcí jako základní předpoklad efektivnosti výkonu veřejné správy a poskytování veřejných služeb z úrovně obcí“, zkráceně „Efektivní správa obcí“. Realizace projektu je kompletně financována z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost a z finančních zdrojů státního rozpočtu České republiky.

Vzdělávání – cesta k efektivnější správě obcí

Projekt téměř za 100 milionů korun se řadí mezi největší a nejrozsáhlejší vzdělávací projekty realizované v rámci České republiky. Primárně je zaměřen na realizaci vzdělávacích seminářů pro volené představitele a zaměstnance obcí a dobrovolných svazků obcí (dále také DSO), a to jak prezenční, tak i distanční formou. Přidanou hodnotou seminářů bude jejich realizace přímo v území v jednotlivých obcích, což přinese samotným obcím značnou finanční úsporu a pro zaměstnance obcí a DSO úsporu času.

Jednotlivá školení budou v rámci projektu zaměřena na odborné agendy výkonu veřejné správy, jako správní řád a správní řízení, zákon o obcích, hospodaření s majetkem obcí, rozvoj obce a strategické řízení, pracovní právo, střet zájmů, poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb., odpovědnost zastupitelů/zaměstnanců územní veřejné správy apod.

Stručný průvodce procesem řízení obcí

Vedle realizovaných školení projekt nabídne také zcela nové vydání Příručky pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2018, která bude detailně a srozumitelně zprostředkovávat jednoduchou formou důležité informace o procesu řízení obcí. Nová příručka bude primárně orientovaná jak na stávající, tak i na nově zvolené zastupitele obcí. Její obsah bude rovněž využitelný také pro zaměstnance obcí, především pak pro nové zaměstnance,

kteří díky ní získají podrobnější přehled o fungování veřejné správy a s ní související legislativou.

Bezplatné právní a ekonomické poradenství

Nedílnou součástí projektu, stejně jako v minulých letech, bude bezplatné poskytování odborných konzultací v otázkách týkajících se výkonu přenesené a samostatné působnosti a s tím souvisejících právních aspektů. „Naše dlouholeté zkušenosti z oblasti vzdělávání nám ukázaly, jak důležité je poskytování průběžného odborného poradenství, které napomáhá voleným představitelům a zaměstnancům obcí a DSO se „zažitím“ nově nabytých vědomostí souvisejících s průběžným vzděláváním,“ řekl ředitel projektu Mgr. Pavel Ralaus.

Poradenství v ekonomických a právních otázkách tak bude další důležitou službou nabízenou v rámci projektu, která napomůže voleným představitelům a zaměstnancům obcí a DSO vypořádat se s případnými problémy souvisejícími s řízením obce a rozhodováním o jejím dalším rozvoji, výkonu činnosti v samostatné či přenesené působnosti, správnou interpretací a aplikací legislativy v praxi, připraveností na novou legislativu apod.

Pro přihlášení do vzdělávacích aktivit projektu a získání více informací pište na e-mailovou adresu: projekteso@smocr.cz.

XVI. mimořádný sněm Svazu

Nejlepší starosta 2014–18

Podkarpatská Rus, dnes Zakarpatí, je zemí zaslíbenou turismu

Pro generaci Čechů, která měla Olbrachtova „Nikolu Šuhaje loupežníka“ jako povinnou četbu, je Koločava na Podkarpatské Rusi něco jako mýtické místo. A do Koločavy nás opravdu každoročně směřuje několik set, před válkou na Donbase to bylo několik tisíc Čechů.

Cestují poměrně často na Ukrajinu, a to jak do Kyjeva, tak do Zakarpatí. Upřímně řečeno, nevidím způsob, jak by se Ukrajina mohla dostat ze současného marasmu. Legendární Majdan, zcela jistě emocionální vzepjetí ukrajinského národa, směřoval proti nadvládě oligarchů, proti každodenní korupci a za zlepšení životních podmínek obyvatel a byl následně potvrzen podpisem asociací dohody s Evropskou unií.

Po čtyřech letech od Majdanu se moc oligarchů upevnila, korupce se nezmenšila a životní úroveň obyvatel se zhoršila. K tomu Ukrajina (proti mezinárodnímu právu a nelegálně) přišla o Krym a válka na Donbase hrozí přerůst v „zamrzlý konflikt“, který Ukrajinu zařadí mezi „rozpadlé země“ nemající kontrolu nad svými hranicemi. Blíží se prezidentské volby a mé-

dia řízená oligarchy nedovolila vyrůst žádnému novému politikovi, a tak se současně, oligarchy vybranému, prezidentovi Petro Porošenkovi staví do cesty sice známá, ale nevolitelná Julia Tymošenková. Zatímco konflikt na Donbase „zamrzá“, politická a společenská situace na Ukrajině je definitivně „zamrzlá“.

Překvapivě, v této pro Ukrajinu bezvýhodné situaci, se pro Podkarpatskou Rus objevila obrovská výzva: Ukrajinci přišli o Krym a jedinou vnitrostátní turistickou destinací se stala překrásná a z velké části nedotčená příroda Zakarpatí. V dnešní době je Zakarpatí pravděpodobně ještě chudší než centrální část země. Naše milá Koločava musela zavřít školky, protože radnice nemá peníze na platy učitelek. Koločavský starosta čeká na vybrání daně z nemovitosti, aby mohl vyplatit zaměstnancům radnice dva

měsíce nevyplacenou mzdu. A plat samotného starosty je v přepočtu 5 tisíc korun, při spotřebních cenách jen o trochu nižší než v Česku. Z osmi tisíc obyvatel Koločavy jich pracují tři tisíce v zahraničí.

Peníze, které přivážejí Ukrajinci ze zahraničí, převážně z Čech, jsou v Koločavě, ale i v jiných obcích vidět. Lidé rekonstruují, staví a otevírají nové penziony. Turismus se slibně rozvíjí. Silnice jsou stále ještě ve strašlivém stavu, odpadové hospodářství téměř neexistuje, ale pohostinnost místních lidí je obrovská, jídla jsou chutná a vedle ukrajinských piv má každá hospoda i piva česká. Většina místních lidí mluví nebo rozumí česky a Zakarpatí je opravdu naprosto bezpečné. A vyjdete-li kterýmkoli směrem z Koločavy a vystoupáte hustým lesem na poloniny, ocitnete se v přírodním ráji. Strategie je tedy jasná: chceme-li pomoci Ukrajině, jedme do Koločavy na dovolenou.

*Tomáš Jirsa
senátor*

Komise životního prostředí, Energetická komise, Dopravní komise, 30. srpna 2018, Praha

Hlavním tématem jednání komisí byly energetické úspory, a proto byla jako host přizvána Marie Zezůlková, ředitelka Národního centra energetických úspor, z. s. (NCEÚ), a dále zástupci společnosti ČEZ ESCO. Přítomným byly představeny výsledky a doporučení studie „Jak na energetické úspory ve veřejné správě“ a dále chystaná příručka

v rámci se mohou české samosprávy ucházet o realizaci projektů v partnerských zemích ČR prostřednictvím vypsaných veřejných zakázek. Podstatou projektů AfT je pomoc partnerským státům při usnadňování a liberalizaci obchodu. *Podrobnosti o programu najdete na stránkách ministerstva v rubrice Zahraněční obchod – podpora exportu.*

Členové komise pak byli seznámeni s možnostmi zapojení Svazu do nově připravovaného projektu tzv. strategického partnerství II. Po vyslechnutí potřebných in-

„Proč energetické úspory a jak na ně“. Všichni byli také pozváni na plánovanou roadshow, kterou NCEÚ pořádá v několika městech napříč Českou republikou. V další části pak přítomní s hosty diskutovali o tématech realizace energetických úspor v obcích, konceptu Zdravá škola, veřejném osvětlení, provozování CZT a problematice odpojování. Zabývali se také energetikou v menších městech a obcích a možným řešením. Živá diskuze proběhla k oblasti e-mobilita.

Komise pro zahraniční spolupráci, 31. srpna 2018, Praha

Hostem jednání byl Vilém Pardubský z odboru řízení exportní strategie Ministerstva průmyslu a obchodu, který představil program Aid for Trade (AfT) jako jeden z nástrojů zahraniční rozvojové spolupráce ČR, v jehož

formaci souvisejících s případnou realizací projektu doporučili Předsednictvu schválit zapojení Svazu do projektu Strategického partnerství II v roli jádrového partnera a pokusit se zajistit dotaci z dotačního titulu ČRA na podporu trilaterální spolupráce na pokrytí členského příspěvku Svazu. Dále byla přítomným tlumočena výzva senátora Tomáše Jirsy ke spolupráci s obcemi Zakarpatí, v které je zatím velice aktivní třeba kraj Vysočina. Petr Osvald navrhl, aby spolupráce mezi municipalitami směřovala ke konkrétním projektům (nikoli partnerství) při využití prostředků z předvstupní pomoci EU. Přítomní byli také informováni o vývoji příprav nového programovacího období po roce 2020 a o zpracování dokumentu Pozice Svazu k budoucnosti kohezní politiky – *tématu jsme se podrobně věnovali v INS č. 4/2018, bylo také jedním z hlavních témat XVI. mimořádného sněmu – viz str. 15.*

Pracovní skupina obcí II. typu, 4. září 2018, Praha

Pracovní skupina se na svém posledním zasedání v tomto volebním období zabývala problematikou bezdomovectví. A to z pohledu možností obcí účinně bojovat s tímto negativním jevem. Diskutována byla mimo jiné Koncepce rozvoje Policie České republiky do roku 2020 (aktualizace 2017). Členové pracovní skupiny se shodli, že problematika bezdomovectví není na centrální úrovni dostatečně řešena. Obce a města by uvítaly návod na účinný postup, který by eliminoval negativní jevy spojené s bezdomovectvím. Rovněž bylo upozorněno na problém, který se pojí s enormním přílivem zahraničních zaměstnanců, na které nejsou obce a města připravena. Dalším tématem byla strategie Svazu v příštích letech v odpadovém hospodářství. Pracovní skupina vyjádřila své negativní stanovisko k případnému navyšování skládkovacích poplatků. V rámci jednání byla podána stručná informace o dopadech zákona SRN o minimální mzdě na zaměstnance vysílané na služební cestu do SRN.

Školská komise, 6. září 2018, Praha

Školská komise se na svém posledním zasedání v tomto volebním období zabývala problematikou reformy financování regionálního školství a návrhem na její odložení. Dále členové byli informováni o úspěšném prosazení ze strany Svazu novely školského zákona, kde byla zrušena povinnost přijímat dvouleté děti do mateřských škol, o jednání na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy týkající se problematiky tříletých dětí a o případném provedení průzkumu týkajícího se této problematiky. Rovněž bylo upozorněno na jednání ve Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny, kde byla podána informace o údajné politizaci a nestandardním postupu při výběrových řízeních na pozice ředitelů škol ze strany vedení měst a obcí, kdy na jednání výboru bylo požadováno omezení pravomoci zřizovatelů při konkursních řízeních na ředitele škol. Členové Školské komise to vnímají jako omezení pravomocí samosprávy i s ohledem na to, že dle zprávy České školní inspekce došlo v těchto případech k marginálnímu počtu výše uvedených porušení. Byly projednávány problémy s výzvami č. 46 a 47, i na základě iniciativy Svazu dochází k prodlužování lhůt k plnění.

NEJLEPŠÍ STAROSTA 2014–2018

Svaz pořádal podruhé soutěž Nejlepší starosta v uplynulém volebním období, tentokrát tedy v letech 2014–2018. Cílem soutěže je ocenit ty, kterým se povedlo o něco víc než ostatním a dát tak inspiraci svým kolegům. I v tomto roce nad soutěží převzal záštitu prezident republiky Miloš Zeman. Krajsí vítězové byli opět vyhlašováni na Pražském hradě ve Španělském sále.

Pro začátek uvedme pár čísel. Letos se do soutěže přihlásilo 172 starostů a starostek. Nejstaršímu soutěžícímu bylo 80 let a tomu nejmladšímu 29. Za zmínku stojí i to, že 12 soutěžících svoji funkci vykonává od roku 1990, to je úctyhodné.

Slavnostní vyhlášení soutěže bylo zahájeno státní hymnou.

Slavnostní vyhlášení soutěže bylo zahájeno státní hymnou v podání Orchestru Hradní stráže. Všechny přítomné v sále pak uvítal předseda Svazu **František Lukl**. Hned v úvodu podotkl, že novináři se ho často ptají, jak by definoval slovo „starosta“. Odpovídá jim, že starosta je srdcař, který srdcí má hned několik, aby udýchal všechny aktivity, které dnes a denně musí činit, a také ustál infarktové stavy ze stále nových a nových povinností, které musí zvládnout. Je to člověk mnoha vlastností – vzhledem k rozsahu své funkce musí být empatický, fyzicky zdatný, odvážný, charitativní, lidský, mít selkový rozum a musí být také člověkem mnoha řemesel. V první řadě je ale starosta vojákem ve veřejné správě, a to vojákem v první linii. Znovu pak oslovil členy vlády, aby i oni si toto uvědomovali, a když chtějí naložit další povinnosti na bedra starostů, aby vnímali, že starostové jsou i jejich lidé – řídí obce, ve kterých vládní představitelé žijí, a bylo by víc než vhodné, aby k nim proto přistupovali s úctou a důvěrou.

„Očekáváte, že zde budu blahopřát nejlepším starostům. Mýlíte se, chtěl bych jim vyslovit hlubokou soustrast na základě více než 25 let v politice.“ Tato slova zazněla v úvodu projevu prezidenta republiky **Miloše Zemana**. Podle jeho slov se totiž každému starostovi v průběhu výkonu funkce může stát, že se objeví závistivý blbec, který na něho pošle anonymní udání, kterým se policie bude dlouho zabývat. A starosta si prochází peklem, pomluvami a také špínou, kterou vytvářejí česká média. Nic na tom nemění fakt, že v 80 procentech případů jsou komunální politici od tvrzení státních zástupců a policie soudy osvobozeni. Poděkoval všem, kteří toto martýrium vydrželi, a zamyslel se nad otázkou, kdo by nahradil starosty, kdyby své funkce opustili. „Šest a půl tisíce obcí musí být spravováno lidmi, kteří mají lásku ke své zemi, svému městu, vesnici. A lásky kdybych neměl, tak nejsem. Děkuji vám, že jste,“ zakončil své vystoupení prezident Zeman.

Z úst nejvyšších státních politiků zazněla další slova díky a přání...

Předseda Poslanecké sněmovny **Radek Vondráček** uvedl, že za svou politickou éru poznal spoustu lidí, kterých si velice váží, a mnoho z nich pochází právě z prostředí radnic. Stal se fanouškem sounáležitosti starostů a přál by si, aby spolu drželi i nadále. Svaz měst a obcí i SMS pak označil za silné hráče v české politice a nejlepší lobbistické organizace při projednávání zákonů.

„Naše vláda si váží spolupráce s vámi.“ Těmito slovy potěšil starosty premiér **Andrej Babiš**. Spolupráci se samosprávou považuje za velice dobrou, čemuž jistě napomáhá i promptní komunikace s představiteli Svazu i starosty v území. Znovu ubezpečil, že dveře k němu mají zástupci samosprávy stále vždy otevřené.

1. místopředsedkyně Senátu **Miluše Horská** také potvrdila výbornou spolupráci s komunálními politiky, se kterými nejen ona, ale i ostatní senátoři jsou v kontaktu téměř denně. Společně tak lze dosahovat úspěchů. Dodala, že města a obce vnímá jako srdce našeho státu, ale také jako klíč k dialogu mezi různými vrstvami a skupinami.

Po úvodních projevech a zdavcích následovalo vyhlásování vítězů, a to za účasti našich čelných politiků. Nechybělo ani poděkování hodnotitelské komisi, která rozhodování měla opět velice obtížné. A kdo tedy v soutěži Nejlepší starosta 2014–2018 zvítězil? Pojďme si vítěze alespoň krátce představit, a to v pořadí, v jakém byli vyhlášováni.

KRAJ VYSOČINA**Ing. Lukáš Vlček – starosta města Pacov**

Ve funkci starosty působí 12 let. V tomto volebním období se mu podařilo realizovat několik regionálně významných projektů, které byly připravovány již v předchozích letech. Zmínit lze např. rozšíření kapacity domu sociálních služeb, novostavbu areálu mateřské školy nebo dokončení realizace reformy odpadového hospodářství. Za 12 let má město za sebou projekty za více než dvě miliardy korun. Starosta oceňuje práci s lidmi a možnost utvářet své okolí a region. Jeho práce ho neustále motivuje k vyšším výkonům.

JIHOMORAVSKÝ KRAJ**Jaromír Repík – starosta města Vracov**

Post starosty vykonává druhé volební období. Největším úspěchem ve volebním období 2014–2018, za kterým stojí osoba starosty, je oddlužení města a zvýšení jeho rozpočtu na téměř dvojnásobek původní částky. Podařilo se mu realizovat víceúčelové hřiště, sportovní halu nebo odbahnit nádrž Vypálený. Je rád v kontaktu s lidmi a váží si možnosti podílet se na změnách života města.

ZLÍNSKÝ KRAJ**Mgr. Jaroslav Šlechta – starosta obce Košíky**

V čele obce je od roku 1998. Mezi jeho největší úspěchy v tomto volebním období patří vybudování multifunkční budovy, víceúčelového hřiště či získání nového automobilu pro sdružení dobrovolných hasičů. Realizována byla rovněž plynofikace, kanalizace a čistírna odpadních vod. Ocenit je třeba i spolupráci se všemi složkami v obci. K práci starostu motivuje možnost vytáhnout malou obec na vysokou úroveň, tedy nejen zabezpečit komplexní infrastrukturu, ale také kvalitní kulturní a společenský život v obci.

OLOMOUCKÝ KRAJ

Ivana Dvořáková – starostka města Němčice nad Hanou

Starostkou je od roku 2005. V posledních letech se ve městě podařilo zahájit výstavbu na pozemcích, které město koupilo v roce 2010. Na části z nich byly postaveny rodinné domy a sociální byty. V nejbližší době bude zahájena výstavba provozoven na další části pozemků. Podařila se také rekonstrukce základní školy nebo domu s pečovatelskou službou. Na své práci starostku baví především spolupracovat s občany a možnost nastartovat rozvoj města.

STŘEDOČESKÝ KRAJ

Ing. Jan Slabý – starosta města Neveklov

Ve funkci působí od roku 2010. Mezi největší úspěchy tohoto volebního období řadí vynaložení investic do infrastruktury, nový pavilon mateřské školy, domov mládeže nebo dům s pečovatelskou službou. Podařilo se rovněž revitalizovat historické centrum a kapličku sv. Jana Nepomuka. Starosta se zajímá především o investiční výstavbu, rád ale organizuje také různé kulturní a společenské akce.

LIBERECKÝ KRAJ

Jiří Hauzer – starosta města Osečná

Starostuje od roku 1998. V hektickém volebním období 2014–2018 se povedlo ve městě úspěšně vybudovat novou kanalizační síť a čističku odpadních vod, kterou město začalo provozovat vlastními silami. Bez větších problémů byla realizována i oprava místních komunikací. Projektů a činností bylo za téměř 20 let bezpočet. Na práci starosty pozitivně hodnotí viditelný rozvoj obce.

KRAJ PARDUBICKÝ

Mgr. Bc. David Šimek – starosta města Svitavy

Post starosty zastává 8 let. V letech 2014–2018 se mu podařilo získat 400 mil. Kč na dotacích. Byly kompletně zateplený školské budovy, zahájena stavba domu pro seniory a také budován komplexní systém péče o občany bez přístřeší. Vybudován byl např. i nový dopravní terminál a průmyslová zóna byla zaplněna novým investorem. Stejně jako ostatní ho baví především možnost měnit věci k lepšímu a setkávat se a diskutovat s občany.

KRÁLOVEHRADECKÝ KRAJ

Ing. Pavel Louda – starosta města Nový Bydžov

Svoji funkci vykonává téměř čtvrt století. Za volební období 2014–2018 si nejvíce považuje toho, že se podařilo realizovat investice za více než 200 mil. Kč, a to v různých oblastech. Podařilo se doobsadit průmyslovou zónu, čímž vznikla nová pracovní místa a de facto vymizela nezaměstnanost. Za zmínku stojí i nastavení přijatelného soužití s romskými spoluobčany. Má rád výzvy, pestrost a zejména hmatatelné výsledky s trvalým užitekem pro občany.

ÚSTECKÝ KRAJ**Mgr. Bc. Radek Reindl – starosta města Podbořany**

V čele města je od roku 2006. Ve volebním období 2014–2018 měli rekordně nejvyšší investiční rozpočet při nulovém zadlužení a bez úvěrů, rostla i hodnota obecního majetku. Budovy v majetku města jsou kompletně opravené a zateplené. Podařilo se otevřít Expozici těžby kaolínu na Podbořansku v gotické tvrzi. Oceňuje, že jako starosta má možnost realizovat myšlenky a nápady tam, kde se narodil.

**MĚSTSKÉ ČÁSTI
A MĚSTSKÉ OBVODY STATUTÁRNÍCH MĚST**
Mgr. Jitka Synková – starostka MČ Praha 17

Starostkou je již třetí volební období. V tom zatím posledním se jí podařilo zajistit výstavbu sportovního centra Řepy. Dále byla rekonstruována dvě kulturní centra, postavena hasičská zbrojnice, vypracován strategický plán městské části. Zmínit lze i Workout Park, který je těsně před otevřením. Jako většina jejich kolegů se ráda setkává s lidmi, ať už na akcích nebo při osobní návštěvě. Velmi osvěžující jsou pro její práci i aktivity tamních seniorů.

KARLOVARSKÝ KRAJ**Alexandr Terek – starosta města Horní Slavkov**

Za sebou má jako starosta první volební období. Podařilo se mu zavést projektové řízení na městském úřadě, díky čemuž se daří připravovat včas a kvalitně jednotlivé projekty a čerpat dotační prostředky. Město vybudovalo novou školní jídelnu s kuchyní, zajistilo velkokapacitní cisternový vůz pro jednotku sboru dobrovolných hasičů, zachráněn byl kostel sv. Jiří. I on vysoce hodnotí spolupráci s občany a má dobrý pocit, pokud se ve městě něco dobrého podaří, přestože k úspěchu nevede snadná cesta.

PLZEŇSKÝ KRAJ**Ing. Michaela Opltová – starostka obce Kozolupy**

Končí své druhé volební období, v němž se jí podařilo sjednotit a rozhybat život v obci. Téměř každý občan patří do nějakého spolku a v obci to skutečně žije. Došlo k znovuoobnovení dobrovolného svazku obcí Mikroregionu Toušovsko. Byly vybudovány cyklotrasy, rekonstruována mateřská a základní škola. Realizována byla i protipovodňová opatření. Výkon funkce jí naplňuje jako takový, baví ji především hledat nová řešení.

JIHOČESKÝ KRAJ**Mgr. Pavel Eybert – starosta města Chýnov**

Je jedním z těch, kteří jsou ve funkci již od roku 1990. Ve volebním období 2014–2018 podpořil výstavbu rodinných domů ve městě zasíťováním cca 40 parcel pro novou výstavbu a získal stavební povolení pro výstavbu sportovní haly. V Chýnově a Záhosticích byla realizována plynofikace, v Kloužovicích teplofikace, postaveno bylo asi 100 bytů včetně 30 v domě s pečovatelským režimem. Na své práci oceňuje zejména pestrost a rozmanitost.

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Ing. Petr Vícha – starosta města Bohumín

Starostou je téměř čtvrt století. Ve volebním období 2014–2018 zvítězil v dlouhodobém boji s hazardem, ve městě byly zrušeny všechny herny. Obrovským způsobem byla snížena kriminalita, což občané města samozřejmě vítají. Povedlo se také dostavět víceúčelovou sportovní halu a zrekonstruovat secesní památku – Národní dům ve Starém Bohumíně. Každý den podle něho přináší nové problémy, nové lidi, nová řešení, ale bohužel i novou administrativní zátěž, se kterou je třeba bojovat.

Na Pražském hradě se udělovaly také ceny veřejnosti a zvláštní ocenění předsedy Svazu Františka Lukla za mimořádný přínos pro Svaz a místní samosprávu.

Cena veřejnosti – obce do 1000 obyvatel Jan Sviták – starosta obce Prysk

Končí své čtvrté volební období. Za leta 2014–2018 si cení zejména získání titulu Vesnice roku Libereckého kraje, a to v roce 2016, za kterým stojí zájem a snaha mnoha občanů i rekreatantů. Z investičních akcí vyzdvihuje rekonstrukci všech obecních budov, kompletní obnovu kostela sv. Petra a Pavla či rekonstrukci areálu koupaliště. Stejně jako pro ostatní oceněné je pro něho podnětný kontakt s lidmi a možnost měnit tvář obce.

Cena veřejnosti – obce 1001–10 000 obyv. Mgr. Herbert Pavera – starosta obce Bolatice

Ve funkci starosty působí již 20 let. V tomto volebním období se mu podařilo dořešit nové centrum obce – náměstí, které by se mělo začít budovat. Byly založeny nové spolky a díky jejich aktivitám se v obci pořádá okolo 120 různých kulturně-spoolečenských a sportovních akcí ročně. Z investičních akcí lze upozornit na zateplení hasičské zbrojnice, přístavbu a modernizaci knihovny, rekonstrukci drážní budovy na sedm sociálních bytů, výstavbu workoutového hřiště či budovu nové mateřské školy. Rád ze svého postu pomáhá potřebným a sociálně slabým lidem, zvířatům i přírodě.

Cena veřejnosti – obce nad 10 000 obyv. Ing. Petr Vokřál – primátor statutárního města Brno

Za sebou má první volební období. Pyšný je zejména na to, že po diskusích trvajících bezmála sto let se konečně rozhodlo o poloze nádraží v Brně. Došlo k odkupu BVV – veletřů Brno do vlastnictví města a podařilo se zachránit Moto GP. Prosazen byl i koncern devíti městských podniků. Dopředu se posunují i další strategické projekty pro město – např. velký městský okruh, stavba nových tratí městské dopravy nebo stavba důstojného sálu pro Filharmonii Brno. Při výkonu své funkce primátora se rád setkává se zajímavými lidmi a i jeho samozřejmě těší, když vidí, jak se město pod jeho vedením rozvíjí.

Zvláštní ocenění předsedy Svazu Františka Lukla za mimořádný přínos pro Svaz a místní samosprávu obdrželi:

Ing. Oldřich Vlasák

Od 1990 je členem zastupitelstva Hradce Králové, v letech 1998–2004 zastával v tomto městě post primátora. V roce 2001 byl zvolen předsedou Svazu a tuto funkci zastával až do roku 2011. Následně, do roku 2015, byl místopředsedou Svazu pro evropské záležitosti. Od roku 2005 do 2015 byl také poslancem Evropského parlamentu, ve kterém hájil zájmy českých samospráv. Zaměřuje se na problematiku vodohospodářství, odpadů a čerpání dotačních titulů.

in memoriam Mgr. Květa Halanová

Dlouholetá starosta města Jílového u Prahy se věnovala především problematice kultury, školství a cestovního ruchu. Byla před-

sedkyní svazové kulturní komise a rovněž členkou Předsednictva Svazu. V roce 2017 zemřela na následky rakoviny, do poslední chvíle však hájila zájmy svého města i českých samospráv při různých mezirezortních jednáních i dalších akcích. Ocenění převzal její manžel.

Jiří Životský

Patří do generace starostů 90. let 20. století, kteří budovali novou českou samosprávu ve městech a obcích po změně společensko-politického prostředí. Do roku 2014 byl starostou obce Sokolnice, nyní zastává post místopředsedy. Vždy jako člen předsednictva Komory

obcí Svazu odhodlaně apeloval na nutnost co nejmenší a praktické administrativy zejména pro malé a střední obce, aby veřejná správa mohla být co nejbliže občanům.

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ PARTNER

PARTNEŘI

ODBORNÝ GARANT

Všem vítězům samozřejmě ještě jednou velice blahopřejeme a přejeme mnoho dalších úspěchů.

Architekt obci 2018

Na začátku srpna 2018 se na Svazu sešla porota, aby vybrala vítěze soutěže Architekt obci 2018. Jednalo se o třetí kolo hodnocení, kterému předcházelo hodnocení odborné poroty a také veřejné hlasování na facebooku. Hlasování veřejnosti představuje první kolo soutěže, ve kterém je udělen titul tzv. klikaře, který obdrží soutěžící tandem s největším počtem kliků. Jedním z parametrů soutěže Architekt obci je zainteresování veřejnosti, se kterou je prokazatelně jednáno v přípravách výstavby či přestavby v městech a obcích. Klikař díky veřejnosti získává tzv. divokou kartu, díky které se dostává automaticky do třetího kola. Vítěz veřejnosti je díky hlasování znám v momentě ukončení prvního kola, tedy od 1. července 2018. Titul klikaře získala obec **Řečany nad Labem** společně s Ing. arch. Ondřejem Doulem za přestavbu komunitního domova pro seniory, který vznikl z bývalého domu služeb. V objektu je nyní vybudováno 14 plnohodnotných upravitelných bytových jednotek s velkou společenskou místností, kde se nově schází také Klub důchodců. Záměrem přestavby bylo propojení veřejného prostoru a společenské místnosti seniorů a poskytnutí prostoru pro každodenní interakci mezi seniory a ostatní veřejností.

V druhém kole přihlášené projekty hodnotila odborná porota složená z Ing. arch. Josefa Pleskota, Ing. arch. MArch Adama Gebrian, Ing. arch. Reginy Loukotové, MgA. Marcely Steinbachové a MgA. Kateřiny Šedé. Z deseti soutěžních projektů

ARCHITEKT OBCI '18

byly porotou vybrány tři soutěžící projekty, které odborná porota doporučila do finále: Střed obce Prostřední Bečva – Náves (Henkai architekti), Regenerace sídliště Ostrava - Fifejdy I – sídliště, kde to žije...!!! (Ing. arch. Iva Seitzová) a Rekonstrukce a zateplení mateřské školy v Nových Sedlicích (Ing. arch. Břetislav Světlík).

Ve finálovém kole porota složená ze zástupce Ministerstva pro místní rozvoj, Svazu měst a obcí a Moderní obce, tedy složená ze zástupců vypisovatelů soutěže, hodnotila všechny projekty s přihlednutím k doporučení odborné poroty, s jejichž názorem se porota ve třetím kole soutěže ztotožnila. Velmi kladně byla hodnocena přestavba a rekonstrukce objektu zámku v Břeclavi, transformace části území bývalého areálu litoměřického pivovaru na veřejný Park u Hvězdárny, stejně jako revitalizace historického jádra města v Havlíčkově Brodě.

Výsledky soutěže

Třetí místo v soutěži Architekt obci získala **obec Nové Sedlice** ve spolupráci s Ing. arch. Břetislavem Světlíkem za projekt Rekonstrukce a zateplení mateřské školy v Nových Sedlicích, jako příklad dobré praxe spolupráce s veřejností, nadacemi a realizace dotačního titulu, kdy prvotním záměrem úpravy byla úspora nákladů na vytápění objektu, ovšem s neméně důležitým cílem navrácení krásného historického vzhledu této budově, což se bezpochyby podařilo. „Někdy stačí uvést věci do původního stavu, technicky vylepšit a správně používat. Na výsledku je pak patrná souhra investora (obce), architekta a uživatele. Školka v Nové Sedlici o této zásadní souhře svědčí.“ Josef Pleskot

Na druhém místě se za svůj projekt Střed obce Prostřední Bečva – Náves umístila **obec Prostřední Bečva** s Ing. arch. Danielem Barošem, Ing. arch. Michalem Nejezchlebem a Ing. arch. Lucíí Bartoňovou z ateliéru Henkai architekti. Centrem obce, která leží ve třech údolích, prochází cyklotrasa, a proto je Prostřední Bečva významnou rekreační oblastí. Nová náves vytváří lépe definované, rozpoznatelné a charakteristické centrum valašské obce ve stávající nekompatní struktuře. Vše začalo malou úlohou výtvarného řešení fasády domu služeb, z níž nakonec byla vypracována koncepční urbanistická studie širšího centra. V tomto případě se jedná o dokonalý příklad spolupráce obce a architekta, který je pro zástupce

Mateřská škola Nové Sedlice

Projekt Střed obce Prostřední Bečva

samosprávy stěžejním výchozím bodem a průvodcem v jedné osobě. V případě obce Prostřední Bečva se vyplatilo architektům naslouchat, neboť díky projektu Náves bylo objeveno centrum obce a definován veřejný prostor. Velmi kladně bylo hodnoceno použití materiálů lokálního charakteru. „Často se stává, že velké a komplexní úkoly začínají zdánlivým detailem. V Prostřední Bečvě to vypadá na podobný případ. Od výtvarného řešení jedné fasády, k celkové úvaze o roli a podobě veřejného prostoru obce. Z předložených materiálů je vidět, že spolupráce mezi obcí a architekty nabyla pevnějšího rázu a nese první, velmi kultivované výsledky.“ Adam Gebrian

Vítězem soutěže se po důkladném prostudování jak podkladů, tak doporučení odborné poroty stal projekt **Městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky statutárního měst a Ostravy** a Ing. arch.

Ivy Seitzové Regenerace sídliště Ostrava – Fifejdy I – sídliště, kde to žije...!!! Regenerace celého sídliště Fifejdy I s více než 20 ha ploch přímo navazuje na blízké historické jádro městské části a také na sousední sídliště Fifejdy II. Návrh řeší prostorové, dopravní, funkční i estetická hlediska a vazby tak, aby se sídliště stalo opět atraktivním místem pro bydlení a odpočinek s promíchanou sociální strukturou jeho obyvatel. Z tohoto se odvíjí hlavní motivy návrhu – „sídlíště v zeleni – sídlíště pro pěší“. Na regeneraci sídliště Fifejdy I je znát enormní zapojení představitele samosprávy starostky Ing. arch. Liany Janáčkové, která již v roce 2001 iniciovala zahájení procesu celkové regenerace veřejných prostor sídliště vypracováním komplexního plánu na jeho obnovu a znovuoživení. Výsledkem procesu, který trval více než 14 let a byl samozřejmě realizován na etapy, je zkulturnovaný veřejný prostor, který přiměl obyvatele

sídlíště trávit více času venku v upravených prostorách. Regenerace sídliště probíhala nejen za úzké spolupráce s Ing. arch. Ivou Seitzovou, ale také za kontinuální komunikace s veřejností. Neustálá práce s občany, obyvateli sídliště, byla zásadní – probíhala medializace projektu a včasná informovanost, což mělo ohromný vliv na jejich pochopení a následné chování k vytvořenému dílu. Porota ocenila důraz na provedení detailu na stavbě, použití vhodných materiálů a citlivých barev a také výsadbu vhodných taxonů, neboť v sídlištním prostředí a z pohledu veřejných financí je nutno dávat přednost takovým řešením, které vyžadují v následujících letech pouze minimální údržbu, tedy byla zde mimo jiné splněna podmínka udržitelnosti. „Porota velmi ocenila komplexní, vytrvalý a k veřejnosti otevřený přístup během regenerace veřejných prostranství ostravského sídliště Fifejdy I.“ Regina Loukotová

Regenerace sídliště Ostrava – Fifejdy I – sídliště, kde to žije...!!!

Startuje další ročník soutěže Žít krajinou

Dne 17. září 2018 byl zahájen 12. ročník soutěže Žít krajinou, kterou pořádá Státní pozemkový úřad. Chce tak ocenit a představit veřejnosti nejkvalitnější realizovaná opatření navrhovaná v pozemkových úpravách. Soutěž podporuje projekty, které svým charakterem splňují požadavky na celkové řešení krajiny nebo její části.

Hlavním cílem soutěže Žít krajinou je seznámit odbornou i laickou veřejnost s rozsahem a úrovní výstavby tzv. společných zařízení, jako jsou biokoridory a biocentra, vodní nádrže, průlehy, větrolamy nebo polní cesty. Soutěž oceňuje kvalitně odvedenou společnou práci poboček krajských pozemkových úřadů, obcí, projektantů i dodavatelů, a chce tak přispět ke zvýšení prestiže oboru.

**STÁTNÍ
POZEMKOVÝ
ÚŘAD**

Do soutěže může přihlásit svoji realizaci:

- místně příslušná pobočka krajského pozemkového úřadu
- projektant, resp. projekční firma pozemkových úprav
- autor realizačního projektu společného zařízení
- realizační firma společného zařízení
- **obec, resp. vlastník společného zařízení**

Soutěží se ve dvou kategoriích:

1. Zelená a dopravní infrastruktura (prvky ÚSES, opatření ke zpřístupnění pozemků)
2. Tvorba a ochrana krajiny (protierozní a vodohospodářská opatření)

V každé kategorii budou udělena první tři místa, dále ocenění Cena Státního pozemkového úřadu a Cena veřejnosti, která

je udělována projektu s nejvyšším počtem hlasů získaných ze strany veřejnosti prostřednictvím internetového hlasování. Veřejnost bude mít možnost se do hlasování zapojit v průběhu prosince 2018. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže se uskuteční na jaře 2019.

Projekty do soutěže mohou být přihlášeny pouze elektronicky, a to do 31. října 2018 prostřednictvím speciálně vytvořené aplikace na adrese www.soutezzitkrajinou.cz, která je dostupná v rámci webových stránek Státního pozemkového úřadu.

Obec Dolní Němčí získala titul Vesnice roku 2018

Vítězem letošního ročníku soutěže Vesnice roku se stala obec **Dolní Němčí** ze Zlínského kraje. Druhé místo patří obci **Šumvald** z Olomouckého kraje a na třetí příčce se umístila obec **Nový Kostel** z Karlovarského kraje. Ceny vítězům byly předány 15. září 2018 na Jarmarku venkova v Luhačovicích za účasti ministryně pro místní rozvoj Kláry Dostálové. Udělen byl taktéž titul Vesnice roku 2018 – Cena veřejnosti. I ten si odnesla vítězná obec Dolní Němčí. Nemohlo chybět ani udělení tradiční koláčové ceny, ty měli letos nejlepší v obci Hrušky v Jihomoravském kraji.

„Soutěž Vesnice roku má za sebou úspěšný čtyřicetý ročník. Za dobu své existence si získala celorepublikovou prestiž. Svědčí o tom i počet přihlášených obcí, které každoročně chtějí poměřit své síly s ostatními. Význam našeho venkova je nedocenitelný, a mě proto těší, že jsme spoluorganizátory soutěže Vesnice roku, která přispívá k jeho zviditelnění. Vítězům, ale hlavně i všem ostatním zúčastněným velmi děkuji za odvahu, že se do soutěže přihlásili,“ řekla na festivalu ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

O krajských vítězích soutěže Vesnice roku jsme informovali již v INS č. 4/2018 (věnovali jsme jí i naši fotogalerii), stručně si tedy nyní jen připomeňme, že do letošního ročníku soutěže se přihlásilo 228 obcí, nejvíc soutěžících s počtem 25 bylo z Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina. Naopak nejméně obcí, a to jedenáct, se do soutěže přihlásilo v Olomouckém kraji.

Vítěz získá finanční odměnu ve výši až dva miliony korun od Ministerstva pro místní rozvoj a osobní vůz ŠKODA OCTAVIA COMBI G-TEC, který na dva roky zdarma poskytne partner soutěže ŠKODA AUTO.

Vítěz získá finanční odměnu ve výši až dva miliony korun od Ministerstva pro místní rozvoj a osobní vůz ŠKODA OCTAVIA COMBI G-TEC, který na dva roky zdarma poskytne partner soutěže ŠKODA AUTO.

Známe i výsledky soutěže Náš evropský projekt

Na mimořádném Sněmu byly 7. 9. 2018 vyhlášeny výsledky soutěže „**Náš evropský projekt**“, kterou vyhlásilo Zastoupení Evropské komise v ČR. Vedoucí Zastoupení EK Dana Kovaříková uvedla, že cílem soutěže bylo připomenout obyvatelům ČR přínosy projektů podpořených právě z evropských fondů, které napomáhají rozvoji obcí a měst i jejich okolí. Je podle ní velká škoda, že mnohdy o nich občané vůbec nevědí a přitom existuje řada projektů, na které mohou být obce právem hrdé.

Soutěž je tedy určena pro města a obce. Ty do ní nominují jeden dokončený projekt na svém katastrálním území financovaný z fondů EU a veřejnost pak o nich hlasuje prostřednictvím sociálních sítí – počítají se „laiky“ v poměru k počtu obyvatel obce. Do prvního zkušebního ročníku se přihlásilo 21 obcí a měst, převážně z Moravy a východních Čech. Hlasování se zúčastnilo přes 4200 uživatelů. Partnerem soutěže byl také Svaz měst a obcí.

Výsledky:

1. místo – **Košíky** s projektem Dětský klub Košíky (na obecní slavnost obdrží částku 75 000 Kč)
2. místo – **Bukovec** s projektem Cestujeme po Evropě (na obecní slavnost obdrží částku 50 000 Kč)
3. místo – **Bojkovice** s projektem Vybudování centrálního náměstí (na obecní slavnost obdrží částku 25 000 Kč)

Zvláštní cena byla udělena městu **Kolín** za absolutně nejvyšší počet hlasů, který se do soutěže přihlásil s projektem Rekonstrukce vodárenské věže pro cestovní ruch. Odměněn bude částkou 31 355 Kč, což představuje korunu na obyvatele.

Protože soutěž měla pozitivní ohlasy, Dana Kovaříková uvedla, že na jaře příštího roku by měl být vyhlášen druhý ročník a věří, že soutěžících bude ještě více.

Noví i staronoví zastupitelé, využijte možnosti načerpat aktuální informace z oblasti financování samospráv a přijďte na finanční konferenci

XXI. ročník CELOSTÁTNÍ FINANČNÍ KONFERENCE **čtvrtek 6. a pátek 7. prosince 2018, Clarion Congress Hotel Prague, Praha-Vysočany**

Finanční konference má již dlouhou tradici a bezesporu patří mezi nejvýznamnější a také nejnavštěvovanější akce Svazu. Pozornost jí věnují nejen komunální politici, ale také nejvyšší státní představitelé. Odborníci na slovo vzati jsou pak samozřejmě přednášející, kterých máte možnost se dotazovat v rámci diskusí.

V době uzávěrky našeho zpravodaje se precizuje program konference, domlouvá se obsahová náplň vystoupení jednotlivých přednášejících a zvou se samozřejmě i významní hosté. Letos při konferenci proběhne také slavnostní křest Příručky pro členy zastupitelstva po volbách 2018. Těšit se ale jako vždy můžete i na společenský večer.

Stručně k programu

Program čtvrtedního dne bude již tradičně po úvodních vystoupeních probíhat v paralelních blocích. Páteční program pak bude pro všechny společný.

Čtvrtek 6. prosince 2018

BLOK IIa bude věnován kohezní politice, kde by měla vystoupit i ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová.

BLOK IIb se zaměří na trendy ve financování územních samosprávních celků – hospodaření obcí v roce 2017, vývoj daňových příjmů, financování přeneseného výkonu státní správy, problémy správy místních poplatků atd.

BLOK IIIa bude věnován veřejnoprávním kontrolám.

BLOK IIIb má název Cenová regulace a cenová kontrola, majetek státu a obcí, dostupnost veřejné správy. Z tohoto názvu také vyplývá obsah jednotlivých přednášek.

Pátek 7. prosince 2018

Program tohoto dopoledne bude tedy již pro všechny účastníky shodný. Bude se v něm hovořit o budoucnosti autonomie českých obcí.

Organizační pokyny

K účasti na konferenci je nutno uhradit účastnický poplatek. Jeho výše činí:

- zástupce členské obce Svazu do 1000 obyvatel 1 936 Kč vč. DPH
- zástupce členské obce Svazu nad 1000 obyvatel 2 904 Kč vč. DPH
- zástupce nečlenské obce 3 993 Kč vč. DPH

Pro platby uskutečněné do 6. listopadu byla pro všechny kategorie poskytnuta sleva ve výši 242 Kč. vč. DPH.

Pokud se budete chtít finanční konferenci zúčastnit, sledujte bedlivě naše webové stránky, kde najdete aktuální informace k akci. Najdete tam také vytipované možnosti ubytování. Věříme, že vás program konference osloví a v pražských Vysočanech se sejdeme v co největším počtu. O nové a zajímavé informace rozhodně nebude nouze. Tedy neváhejte!

Vyhlášení 1. otevřené výzvy Fondu pro bilaterální vztahy v rámci programového období FM EHP/Norska 2014–2021

Ministerstvo financí – Národní kontaktní místo pro Fondy EHP a Norska v ČR vyhlásilo dne 31. srpna 2018 první Otevřenou výzvu pro předkládání žádostí o grant na bilaterální iniciativy z Fondu pro bilaterální v rámci Fondů EHP a Norska 2014–2021. Cílem Fondu je podpořit vzájemnou spolupráci mezi subjekty z České republiky a Islandu, Lichtenštejnska a Norska. Své grantové žádosti mohou předkládat také obce a města pro své záměry spolupráce s partnery z donorských zemí. **Žádosti mohou být předkládány průběžně od data vyhlášení otevřené výzvy až do 30. srpna 2019, nebo do vyčerpání alokace výzvy.**

Fond pro bilaterální vztahy (Fond) byl zřízen s cílem posílení bilaterálních vztahů mezi Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem a Českou republikou. Slouží k financování široké škály aktivit, které vedou k posílení a zlepšení vzájemných vztahů, zlepšení znalostí a porozumění mezi partnery.

V rámci projektu lze realizovat následující aktivity:

- workshopy, jednání, návštěvy a konference, semináře na témata společného zájmu;

- studijní cesty a návštěvy donorských států nebo České republiky;
- budování kapacit a krátkodobé vzdělávání;
- sběr dat, zprávy, studie a publikace;
- kampaně, výstavy a propagační materiály;
- technická spolupráce a výměna odborníků;
- vysílání pracovníků a stáže.

Maximální výše grantu je 1 281 200 Kč (50 000 eur); minimální výše grantu není stanovena. Z Fondu je hrazeno 100 % způsobilých výdajů. Příjemci grantu nejsou povinni poskytovat spolufinancování iniciativ. Celkový objem finančních prostředků pro 1. otevřenou výzvu činí přibližně 6 406 000 Kč (250 000 eur).

Více informací k podmínkám výzvy a procesu předkládání žádostí o grant naleznete na webových stránkách www.eegrants.cz v rubrice Výzvy.

Zdroj: www.eegrants.cz

Za každou zachráněnou památkou vidíme váš úspěšný projekt

Finanční služby pro obce a kraje

ČSOB Municipální program vám umožní efektivněji hospodařit s prostředky vaší obce a regionu.

Vážíme si vaší práce a díky dlouholeté zkušenosti s vedením účtů, platebním stykem a financováním projektů v komunální sféře rozumíme i vašim potřebám. Pomůžeme vám realizovat projekty, které zkvalitní život ve vaší obci, městě nebo kraji. Neváhejte se na nás obrátit.

